

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweer | GHOR | Gemeenten | Politie

Programmabegroting 2016

(inclusief meerjarenraming 2017-2019)

Veiligheid: voor elkaar

CONCEPT 0.2, maart 2015

Documentgegevens

Nr.	Datum	Verspreid aan
0.1	februari 2015	Managementteam, Robert Jan Maaskant, Bea Stegeman, Jaap Wolf, Herman Zwart, Nout Hoorweg, Marco Huisman, Jelle Nijeboer, Hubert Weitenberg, Fedde van Eck, Martin Cuperus.
0.2	12 maart 2015	Managementteam

Documentbeheer/ eigenaar	Marjolein Fransen
Projectleiding	Marc Kool en Marjolein Fransen
Vastgesteld door	Algemeen Bestuur
Datum vaststelling	24 juni 2015
Digitale vindplaats	MyCorsalD:

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1.	Veiligheidsregio IJsselland	5
1.2.	Financiering, herijking gemeentefonds en evaluatie verdeelmethodiek	6
1.3.	Missie en visie en ambities	6
1.4.	Regiobrede ontwikkelingen	7
1.5.	Opbouw begroting	9
2	Algemeen financieel beeld	10
2.1	Inleiding	10
2.2	(Meerjaren)begroting 2016-2019	10
3	Toelichting exploitatiebegroting 2016-2019	12
3.1	Kosten programma's	12
3.2	Toelichting exploitatiekosten	13
3.3	Toelichting exploitatiebaten	16
3.4	Toelichting algemene dekkingsmiddelen	16
4	Programma's	18
4.1	Programma Strategie & Beleid	18
4.2	Programma Crisisbeheersing	20
4.3	Programma Brandweer	23
4.4	Programma GHOR	30
4.5	Programma Bevolkingszorg	32
4.6	Programma Meldkamer	34
5	Formatieplan 2016	36
6	Balans 2016 – 2019	37
6.1	Algemeen	37
6.2	Waarderingsgrondslagen	38
6.3	Cijfermatige toelichting activa	38
6.4	Toelichting passiva	39
7	Paragraaf risico's en weerstandsvermogen	41
7.1	Risico's en onzekerheden	41
7.2	Weerstandscapaciteit	43

8	Paragraaf bedrijfsvoering	45
9	Paragraaf verbonden partijen	47
10	Paragraaf financiering	49
10.1	Inleiding	49
10.2	Treasurystatuut	49
10.3	Berekening kasgeldlimiet en bepaling financieringspositie 2016	49
10.4	Renterisiconorm	50
10.5	Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte	50
10.6	Rentevisie	51
10.7	Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie	51
10.8	Financieringsportefeuille	51
11	Paragraaf bezuinigingen	52
	Bijlage 1 Technische uitgangspunten begroting	54
	Bijlage 2 Materiële vaste activa	56
	Bijlage 3 Onderhoud en huisvesting materieel	57
	Bijlage 4 Brandweerkazernes in eigendom (i.v.m. btw-herziening)	58
	Bijlage 5 Overzicht bijdrage per gemeente 2016	59
	Bijlage 6 Overzicht bezuinigingen 2016-2019	60

1 Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2016-2019. In deze programmabegroting 2016 en meerjarenramingen 2017-2019 worden geen extra middelen gevraagd voor nieuw beleid. Het traject van bezuinigingen is ingezet en verwerkt in deze begroting. Ondanks deze economisch spannende tijd zijn wij van mening dat de begroting 2016 ambitieuze, maar realistische prestatieafspraken bevat.

1.1. Veiligheidsregio IJsselland

Veiligheidsregio IJsselland werkt als brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening, met gemeenten en andere partners samen in het voorkomen, bestrijden en beperken van de gevolgen van branden, ongevallen, rampen en crisis. Dit gebeurt in het gebied van de elf, via een gemeenschappelijke regeling, aangesloten gemeenten. Deze gemeenten zijn Zwartewaterland, Steenwijkerland, Kampen, Zwolle, Dalfsen, Ommen, Hardenberg, Staphorst, Olst-Wijhe, Raalte en Deventer. We zijn een organisatie met circa 330 beroepsmedewerkers en circa 800 brandweervrijwilligers. In totaal werken er dus ruim 1100 mensen bij Veiligheidsregio IJsselland.

De Veiligheidsregio IJsselland betreft een gemeenschappelijke regeling. Als gevolg daarvan wordt het algemeen bestuur van de veiligheidsregio gevormd door de burgemeesters van de elf aangesloten gemeenten. De burgemeester van Zwolle is voorzitter van het algemeen bestuur. De burgemeester van Deventer is vicevoorzitter. De hoofdofficier van Justitie, de voorzitter van Waterschap Groot Salland en een vertegenwoordiger van defensie nemen deel aan de vergaderingen van het algemeen bestuur. De provincie Overijssel is vertegenwoordigd met een liaison.

Het algemeen bestuur vergadert circa zeven keer per jaar waarvan vijf keer per jaar als onderdeel van het Veiligheidsoverleg. Hierin participeren, naast het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio IJsselland, de districtelijke politie IJsselland en het Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV). Doel van deze overleggen is de samenwerking op het terrein van fysieke en sociale veiligheid te vergroten. De inhoudelijke thema's zijn evenwichtig verdeeld over de bestuurders door middel van portefeuilles. De veiligheidsregio coördineert dit overleg in nauwe samenwerking met de districtelijke politie IJsselland en het RCIV. Twee keer per jaar wordt vanuit dit samenwerkingsverband een bestuurdersdag georganiseerd.

Vier burgemeesters uit het algemeen bestuur vormen het dagelijks bestuur. De burgemeesters van Zwolle (voorzitter), Deventer (vicevoorzitter), Olst-Wijhe en Kampen zitten in het dagelijks bestuur.

De voorzitters van alle veiligheidsregio's in Nederland zitten in het algemeen bestuur van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) en het Veiligheidsberaad. Daarnaast zijn er bestuurlijke adviescommissies actief op het gebied van crisisbeheersing, brandweer, GHOR en informatievoorziening. Vanuit Veiligheidsregio IJsselland heeft in elke bestuurlijke adviescommissie een bestuurder zitting.

In de directie van Veiligheidsregio IJsselland zitten de commandant brandweer/ voorzitter veiligheidsdirectie, een vertegenwoordiger van de politie, de directeur publieke gezondheidszorg en de coördinerend functionaris gemeenten. Het Openbaar Ministerie, defensie en het waterschap zijn agendalid. De veiligheidsdirectie vergadert afhankelijk van de behoefte ook gezamenlijk met de

veiligheidsdirectie van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) om de samenwerking tussen beide veiligheidsregio's te bevorderen. De veiligheidsdirectie IJsselland en de veiligheidsdirectie VNOG vormen samen met de RAV'en in beide regio's daarnaast de veiligheidsdirectie MON, zoals is geregeld in de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland.

1.2. Financiering, herijking gemeentefonds en evaluatie verdeelmethode

De huidige financieringswijze van de veiligheidsregio bestaat uit twee geldstromen. Het grootste deel van de gelden (circa 85%) komt uit de bijdragen die de aangesloten gemeenten beschikbaar stellen. Een kleiner deel (circa 15%) komt uit een rijksbijdrage, de Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR). De gemeenten krijgen op hun beurt geld van het rijk vanuit het gemeentefonds (subcluster 'brandweer en rampenbestrijding'). Het rijk herijkt, ten tijde van het schrijven van deze begroting, zowel het gemeentefonds als de BDuR. De resultaten hiervan worden bekendgemaakt in de meicirculaire 2015 voor het gemeentefonds en de juni-circulaire 2015 voor de BDuR. Voor zowel het subcluster Brandweer en Rampenbestrijding in het gemeentefonds, als voor de BDuR wordt de herverdeling per 1 januari 2016 doorgevoerd.

In de vergadering van het algemeen bestuur werd op 19 juni 2013 besloten tot een verdeelmethode van de bijdragen die de gemeenten aan de veiligheidsregio betalen (zie bijlage). Deze methode zou drie jaar worden gehanteerd (2014, 2015 en 2016). Voorafgaand aan de begroting 2017 wordt de verdeelmethode opnieuw onderzocht. Dit project start in het najaar van 2015. Bij dit onderzoek worden de uitkomsten van de herijking van gemeentefonds en BDuR, geactualiseerde Cebeon-cijfers en verdeelmethode van andere veiligheidsregio's betrokken. Vanzelfsprekend worden ook de gemeenten betrokken bij deze evaluatie van de verdeelmethode.

1.3. Missie en visie en ambities

In het beleidsplan 2015-2018 zijn de volgende mission statement, missie, visie, ambities en strategische doelen geformuleerd:

Mission statement

Veiligheid: voor elkaar.

Missie

Veiligheidsregio IJsselland werkt als brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening, met gemeenten en andere partners samen in het voorkomen, bestrijden en beperken van de gevolgen van branden, ongevallen, rampen en crisis. Dit doen we samen met en voor onze regio IJsselland, een gebied met circa 500.000 inwoners. Ons motto is Veiligheid: voor elkaar!

Visie

Veiligheidsregio IJsselland werkt samen aan veiligheid, is een betrouwbare partner en stimuleert het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen.

Ambities

In 2018 hebben we onze rol als betrouwbare partner versterkt en zijn we in de regio leidend in de samenwerking bij branden, incidenten en crises tussen hulpverleningsdiensten, gemeenten en andere partners. Onze medewerkers zetten hun professionaliteit in om samen met inwoners, bedrijven en instellingen te werken aan een realistisch niveau van risicobeperking en zelfredzaam handelen voor, tijdens en na een calamiteit.

Strategische doelen

1. We hebben onze relatie met het lokale bestuur en gemeenteraden versterkt zodat we onze legitimiteit en lokale binding vergroten.
2. We vormen in samenwerking met de hulpdiensten en crisispartners, dé betrouwbare, op zijn taak toegeruste crisisorganisatie.
3. We werken met partners aan een gezamenlijke aanpak om risico's te voorkomen, te beperken en te bestrijden
4. We blijven de zelfredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen stimuleren.
5. We werken samen met onze omgeving zodat inwoners, bedrijven en instellingen weten wat ze zelf kunnen doen voor, tijdens en na brand.
6. We werken vanuit de posten, dichtbij en met inwoners, bedrijven en instellingen zodat we actief en zichtbaar zijn geworteld in de lokale samenleving.
7. We hebben verbinding gemaakt met vrijwilligersorganisaties op het gebied van veiligheid zodat we deze kennen, versterken en helpen bij hun werk.
8. We hebben gezorgd voor een professionele uitvoering van vergunningverlening, toezicht en brandbestrijding zodat we veilig, effectief en efficiënt werken.
9. We gaan, in samenwerking met partners, realistisch om met risico's. Als we afwijken van wettelijke opkomsttijden gaan we met die doelgroep in gesprek over veiligheidsmaatregelen.

1.4. Regiobrede ontwikkelingen

Hieronder zijn de huidige regiobrede beleidsontwikkelingen nader beschreven. De ontwikkelingen die specifiek betrekking hebben op een bepaald proces staan bij de desbetreffende programma's. Daar zijn dus de ontwikkelingen bij de brandweer, GHOR en op het gebied van de meldkamer te vinden.

Wettelijke ontwikkelingen

Eind 2013 verscheen de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's door de commissie Hoekstra. Deze evaluatie geeft bouwstenen om veiligheidsregio's de komende jaren verder te ontwikkelen. Het Veiligheidsberaad neemt hierin een leidende rol. Eén van de aanbevelingen uit de evaluatie is om te zorgen dat gemeenteraden beter zicht krijgen op het functioneren van de veiligheidsregio om de democratische legitimiteit te versterken. Omdat we de binding met gemeenteraden erg belangrijk vinden benutten we 2015 om met de gemeenten in gesprek te gaan hoe we op alle niveaus de relatie tussen de veiligheidsregio en de gemeenten kunnen verstevigen. Niet alleen als het gaat om besluitvorming en verantwoording, maar ook om de inhoudelijke deskundigheid van elkaar beter te benutten en vroegtijdig elkaar te informeren over nieuwe ontwikkelingen.

Naast de Wet veiligheidsregio's zijn ook vier andere wetten in voorbereiding die voor ons van betekenis zijn. Deze zijn de Wet gemeenschappelijke regelingen, Wet vergunningsverlening, toezicht en handhaving (Wet VTH) (waarschijnlijk van kracht in 2015), Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (waarschijnlijk van kracht in 2016) en de Omgevingswet (waarschijnlijk van kracht in 2018). Deze wetten zijn van invloed op onze rol, invloed en de wijze waarop wij onze ambities realiseren.

Strategische agenda Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad heeft in 2014 de 'Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014 - 2016' vastgesteld. Hierin zijn doelstellingen opgenomen waaraan veiligheidsregio's samen gaan werken, al dan niet in samenwerking met het ministerie van Veiligheid en Justitie. Doelstellingen van het veiligheidsberaad en veiligheidsregio's hebben te maken met kwaliteit en vergelijkbaarheid, versterking bevolkingszorg en versterking civiel-militaire samenwerking. Gezamenlijke doelstellingen van het Veiligheidsberaad en het Ministerie van Veiligheid en Justitie hebben te maken met water en evacuatie, continuïteit van de samenleving en nucleaire veiligheid en stralingsbescherming en worden in 2015 landelijk uitgewerkt in een zestal projecten.

Samenleving

In de samenleving zien we op het gebied van veiligheid ook nog een aantal overkoepelende trends. Het besef neemt steeds meer toe dat we uit moeten gaan van de kracht van de samenleving en samen moeten ontdekken hoe dat werkt. Dit betekent dat de gedachte van ultieme veiligheid moet worden losgelaten en dat veiligheidsvraagstukken meer van buitenaf in de context van de maatschappelijke behoefte benaderd gaan worden, in plaats van uit het veiligheidsdomein. Aansluiting van de veiligheidsregio op de integrale veiligheidsbenadering van de gemeenten is hierbij ook wenselijk. Ook constateren we dat sociale media de laatste jaren enorm is toegenomen. Hiervan zijn verschillende toepassingen, zo ook op het gebied van veiligheid. Denk bijvoorbeeld aan het gebruik van Twitter tijdens incidenten of NL-Alert.

Organisatie- en leiderschapsontwikkeling

In 2014 is het project 'organisatie- en leiderschapsontwikkeling' in gang gezet. Dit project sluit aan bij de missie, visie en ambities van de veiligheidsregio en heeft een nauwe band met de herhuisvesting (project 'IJssellands werken en huisvesting').

De uitgangspunten van het IJssellands werken zijn:

- Verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie: geef medewerkers het vertrouwen en de ruimte om binnen de kaders het werk zelf te organiseren;
- Altijd en overal toegang tot relevante informatie: om zelf te bepalen wanneer en waar we werken en om snel kennis te kunnen delen;
- Ruimte bieden om doelen te kunnen realiseren: afspraken maken, geen regels opleggen
- Vertrouwen geven en krijgen: is ook verantwoordelijkheid nemen, afspraken nakomen en elkaar aanspreken;
- Samenwerken en verbinden: delen van informatie en verbinding met je collega's, samenwerkingspartners en de samenleving is nodig om elkaars kennis en talent goed te gebruiken;
- Persoonlijk leiderschap: je regisseert je eigen werk en tijd en bent zelf verantwoordelijk voor de ontwikkeling van je talenten;
- Vertrouwen, Verbinding en Vakmanschap: aandacht voor warme en persoonlijke communicatie, plezier in samen werken.

Het is belangrijk ervoor te zorgen dat de kernwaarden ook daadwerkelijk worden doorleefd. De mens in de organisatie en de te behalen doelen en resultaten staan centraal. Er zijn veranderingen waaraan leidinggevend en op de juiste wijze sturing dienen te geven. Leidinggevend geven hierbij helder richting aan de organisatie en hebben een duidelijke voorbeeldfunctie. De kern van het leiderschapstraject is persoonlijke ontwikkeling van de leidinggevend, maar zeker ook van de medewerkers. Leidinggevend spelen in de ontwikkeling van de medewerkers een cruciale rol. De ontwikkeling van leidinggevend is niet een eenmalige exercitie, maar een continu proces.

In paragraaf 3.2 wordt ingegaan op de huisvesting.

1.5. Opbouw begroting

Deze begroting bestaat uit de programma's:

- Strategie en Beleid
- Crisisbeheersing
- Brandweer
- GHOR
- Bevolkingszorg
- Meldkamer

Elk programma beschrijft het beleidskader dat van toepassing is en de van belang zijnde ontwikkelingen en geeft antwoord op de vragen:

- Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?
- Wat gaat dat kosten?

2 Algemeen financieel beeld

2.1 Inleiding

In dit deel van de begroting worden de financiële uitkomsten van de (meerjaren)begroting van Veiligheidsregio IJsselland gepresenteerd. In deze programmabegroting 2016 en meerjarenramingen 2017-2019 worden geen extra middelen gevraagd voor nieuw beleid. De bestuurlijk vastgestelde bezuinigingsvoorstellen zijn in de primitieve begroting verwerkt.

Conform de op 19 juni 2013 door het algemeen bestuur vastgestelde financiële uitgangspunten zijn de autonome ontwikkelingen voor het jaar 2016 afgestemd op die van de gemeente Zwolle. Voor loon/sociale lasten is als gevolg daarvan een stijging van 2% gehanteerd en een prijsstijging van 1,25%. Bestuurlijk is afgesproken dat Veiligheidsregio IJsselland en GGD in de loop van 2015 met een voorstel komen voor de te hanteren begrotingsuitgangspunten voor de autonome ontwikkelingen in de toekomst (programmabegroting 2017 e.v.).

De begroting 2016 is financieel gezien een kopie van de vastgestelde programmabegroting 2015. In het voorjaar 2015 zijn de definitieve rekeningcijfers over het startjaar 2014 helaas nog niet beschikbaar. De verdeling van de kosten over de verschillende programmaonderdelen wordt afzonderlijk zichtbaar gemaakt in hoofdstuk 4.

2.2 (Meerjaren)begroting 2016-2019

In tabel 1 staat een overzicht van de begroting 2016 en meerjarenramingen 2017-2019 op hoofdlijnen en verdeeld in tien categorieën. Voor de vergelijking is de kolom begroting 2015 opgenomen. De bedragen per categorie wijken af van de oorspronkelijke begroting 2015. De totale omvang van de begroting 2015 is hetzelfde gebleven, maar er zijn wat verschuivingen geweest in de categorieën/programma's. Deze verschuivingen zijn ontstaan naar aanleiding van de eerste ervaringen met en uitwerking van de interne beheersbegroting en de bezuinigingsvoorstellen zijn (meerjarig) verwerkt.

Met het opstellen van de voorliggende begroting beschikken wij helaas nog niet over de definitieve rekeningcijfers 2014. Deze hebben wij dus niet kunnen toevoegen ter vergelijking.

In de voorliggende begroting worden bijna alle structurele lasten met structurele baten gedekt, met uitzondering van een maatwerkafpraak met de gemeente Olst-Wijhe van € 33.419. In deze gemeente worden de eenvoudige taken nog verricht door personeel in loondienst van de veiligheidsregio. Bij de meeste gemeenten werden deze eenvoudige taken al in de afronding van de financiële nulmeting verrekend en door hen zelf uitgevoerd. Mocht de gemeente Olst-Wijhe in de toekomst besluiten om de eenvoudige taken zelf te verrichten, dan dient dit binnen de veiligheidsregio te leiden tot een bezuiniging van € 33.419.

Wij gaan meerjarig (periode 2017 t/m 2019) uit van constante prijzen. Voor de lonen en sociale lasten hanteren we jaarlijks een stijging van 2%.

In hoofdstuk 3 wordt een toelichting gegeven per categorie.

Tabel 1: overzicht begroting en meerjarenramingen.

EXPLOITATIE VEILIGHEIDSREGIO IJSSELLAND					
bedragen x € 1.000					
	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
			2017	2018	2019
Exploitatiekosten					
1. Personeel	-24.550	-24.308	-24.598	-24.913	-25.253
2. Huisvesting	-4.407	-4.169	-4.169	-4.139	-4.139
3. Brandw eermaterieel	-4.674	-4.861	-4.936	-5.011	-5.086
4. Opleiden & Oefenen	-2.682	-2.700	-2.700	-2.700	-2.700
5. Automatisering & verbindingen	-1.836	-1.814	-1.814	-1.814	-1.814
6. Rente	-1.833	-1.753	-1.753	-1.753	-1.753
7. Beheerskosten	-1.360	-1.360	-1.360	-1.360	-1.360
8. Overige kosten	-1.638	-1.874	-1.859	-1.849	-1.784
Totaal exploitatiekosten	-42.980	-42.839	-43.189	-43.539	-43.889
Exploitatiebaten					
9a. Diverse opbrengsten	596	561	561	561	561
9b. Bijdrage GGD	2.539	2.362	2.362	2.362	2.362
Totaal exploitatiebaten	3.135	2.923	2.923	2.923	2.923
Algemene dekkingsmiddelen					
10a. Rijksbijdrage V en J:					
V&J - BDUR structureel	3.979	3.970	3.970	3.970	3.970
V&J - BDUR btw -compensatie	1.726	1.726	1.726	1.726	1.726
10b. Gemeentelijke bijdragen	34.140	34.220	34.570	34.920	35.270
Totaal bijdragen	39.845	39.916	40.266	40.616	40.966
Exploitatieresultaat inclusief bezuinigingen	-	-	-	-	-

De bovenstaande meerjarige fluctuaties vloeien niet voort uit nieuw beleid, maar zijn autonome ontwikkelingen (meerjarige loonindexering, bezuinigingen en BTW- effect op de investeringen).

3 Toelichting exploitatiebegroting 2016-2019

In dit deel van de begroting wordt per categorie een korte toelichting op de begrotingscijfers 2016 en indien nodig op de meerjarenramingen gegeven. De begrotingscijfers zijn zoveel mogelijk gerubriceerd naar herkenbare categorieën. De toelichting op de exploitatie volgt de nummering van de categorieën uit de tabel 1. Hierna volgt eerst een toelichting op de gehanteerde werkwijze voor de toedeling van de indirecte kosten aan de beleidsprogramma's.

3.1 Kosten programma's

In de onderliggende gedetailleerde ramingen in de begroting worden alle baten en lasten zoveel mogelijk rechtstreeks geraamd en verantwoord bij de zes programma's:

- Strategie & beleid
- Crisisbeheersing
- Brandweer
- GHOR
- Bevolkingszorg
- Meldkamer

Het totaal van de exploitatiebegroting over 2016 bedraagt € 39,9 miljoen. Hiervan kan € 27,4 miljoen rechtstreeks worden toegerekend aan de programma's. De ramingen van de ondersteunende diensten: bedrijfsvoering (inclusief huisvesting), team Beleid, Bestuur en Communicatie en directie komen uit op € 12,5 miljoen. Voor de toedeling van deze indirecte kosten aan de programma's wordt gebruik gemaakt van een simpele en toegankelijke verdeelsleutel. Namelijk het aandeel van de formatie van het organisatieonderdeel dat is belast met het programma in de totale formatie.

Bij de berekening van de verdeelsleutel worden zoals gebruikelijk de brandweervrijwilligers voor 25% meegewogen. Hieronder in tabelvorm de verdeelsleutel voor de verdeling van de indirecte kosten aan de programma's.

PROGRAMMA	aandeel in	
	fte	%
a. Brandweer	391,60	94,02%
- beroepsbrandweer	187,60	
- vrijwilligers (816 x 25%)	204,00	
b. Meldkamer	7,60	1,82%
c. Crisisbeheersing	7,91	1,90%
d. GHOR	8,94	2,15%
e. Bevolkingszorg	0,44	0,11%
f. Strategie & beleid	0,00	0,00%
Totaal	416,49	100,00%

Bij de toelichting op de beleidsprogramma's wordt de exploitatie gepresenteerd in twee onderdelen, te weten de directe kosten bij de programma's en de toegerekende indirecte kosten.

3.2 Toelichting exploitatiekosten

Hieronder staat een toelichting op de verschillende onderdelen van de exploitatiebegroting. De nummering verwijst naar de nummering in tabel 1 (paragraaf 2.2).

1. Personeel

Het totaal aan geraamde personeelslasten bedraagt € 24,3 miljoen. De loonkosten voor 2016 zijn gebaseerd op de werkelijke loonkosten van 2015. De indexering van 2% is verwerkt, conform de technische uitgangspunten (zie bijlage 1). De stijging van de loonkosten wordt opgevangen binnen de structureel beschikbare budgetten van 2015. Bij de begroting van 2015 zijn wij uitgegaan van een stijging van de sociale lasten. Echter, in werkelijkheid zijn de sociale lasten van 2015 gedaald. Dit gaf structurele ruimte in de begroting. Deze ruimte is benut om de loonindexering van 2016 op te vangen.

Het uitgangspunt voor de raming van de personeelskosten in 2016 is de formatieomvang van 289,70 fte (inclusief de bezuinigingsvoorstellen) en de kwalitatieve schaalindeling hiervan. De brutosalarissen inclusief vakantietoelage en eindejaarsuitkering zijn geraamd op € 13,5 miljoen.

De geraamde vergoedingen aan het personeel zijn gebaseerd op de in de maanden januari en februari 2015 betaalde garantietoelagen, toelagen voor onregelmatigheid, beschikbaarheid en levensloop. In totaal betreft dit een geraamd bedrag van € 1,8 miljoen.

Voor sociale lasten en overige personeel gerelateerde kosten is € 5,15 miljoen geraamd. De raming van de vergoeding aan de brandweervrijwilligers (€ 3,85 miljoen) is, evenals in 2015, gebaseerd op de inventarisatie die van 2011 is gehouden door het deelproject Personeel. Op dit punt zijn nog geen ervaringscijfers beschikbaar. In de zomer van 2015 gaan wij een analyse doen op de vrijwilligersvergoedingen. Verder is bij de raming van de vrijwilligersvergoeding rekening gehouden met een bezuiniging van € 50.000 met betrekking tot het project STOOM (structureel terugdringen ongewenste en onechte meldingen).

In de meerjarenramingen 2017 t/m 2019 is het uitgangspunt dat de lasten per saldo elk jaar licht afnemen. Dit moet mogelijk zijn door het geleidelijk vervallen van garantietoelagen bij in- en uitstroom. Dit is conform de afspraken in het Sociaal Plan. Verder is in de meerjarenraming rekening gehouden met een jaarlijkse indexering van 2% en de bezuinigingen, hiermee wordt ook voldaan aan de toetsingsaspecten in de begrotingsbrief van de provincie Overijssel.

2. Huisvesting

Voor de 35 brandweerkazernes en -posten in de regio is het uitgangspunt dat deze in eigendom van de gemeenten blijven. Er zijn in 2013 huurcontracten afgesloten met de gemeenten. De huurprijs is gebaseerd op de kosteninventarisatie van de huisvesting in de nulmeting.

De huurprijs, die de veiligheidsregio betaalt aan de gemeenten, bestaat uit het deel gemiddelde kapitaallasten van de brandweerpost, het deel van het gemiddelde bedrag voor het groot onderhoud (inclusief 21% btw) en het deel van de verzekeringskosten van de eigenaar. De huurprijs voor 2016 is 2% hoger dan de huurprijs van 2015. In 2015 heeft geen verhoging plaatsgevonden van de huurprijs, maar de daadwerkelijke verhoging in 2015 is 0,9%, conform artikel 9.2 van de algemene bepalingen bij de huurovereenkomsten. De lasten voor energie, schoonmaak, belastingen en dagelijks onderhoud worden rechtstreeks door de hurende partij (de veiligheidsregio) voldaan aan externe leveranciers en maken geen deel uit van de huursom.

Voor negen brandweerkazernes is een uitzondering gemaakt. Deze kazernes zijn tijdelijk in eigendom genomen door de veiligheidsregio. Met deze tijdelijke overdracht is vermeden dat de btw-herzieningstermijn op gebouwen jonger dan 10 jaar wordt toegepast. Bij de overgang naar huur moest anders in de geldende fiscale regelgeving de gecompenseerde btw naar rato van het aantal verstreken jaren door de betreffende gemeenten worden terugbetaald aan de Belastingdienst. Regiobreed zou hier een bedrag van ± € 3 miljoen mee zijn gemoeid.

In 2016 zijn wij nog eigenaar van acht kazernes, want de kazerne in Kampen wordt per 31-12-2015 weer overgedragen aan de gemeente Kampen. De kazerne aan de Marsweg te Zwolle wordt eind 2016 overgedragen aan de gemeente.

Per 1 april 2015 zijn alle medewerkers van de veiligheidsregio ondergebracht in de brandweerkazernes van Kampen, Zwolle, Hardenberg en Deventer. Deze kazernes zijn begin 2015 verbouwd en met deze verbouwing wordt invulling gegeven aan de uitgangspunten van IJssellands Werken (zie paragraaf 1.4). In de vergadering van het algemeen bestuur van 16 april 2014 is besproken dat op basis van deze uitgangspunten spreiding over de kazernes Zwolle, Kampen, Hardenberg en Deventer noodzakelijk is, aangezien de totale capaciteit aan ruimte aan de Marsweg te Zwolle lager is dan de totale ruimtebehoefte. Overigens is het ook wenselijk is om deze beweging te maken om de synergie en spreiding te versterken. Deze twee aspecten vormen namelijk de rode draad in eerder genoemde uitgangspunten. Een en ander betekent dat de multidisciplinaire crisisorganisatie een plek heeft gekregen in de brandweerkazerne (permanente, 24-uur rond beschikbaarheid), dat er verbinding tussen beleid, bedrijfsvoering en de operatie gaat ontstaan door alle medewerkers op brandweerkazernes te huisvesten en de filosofie van het IJssellands Werken te volgen.

In bijlage 4 staat de specificatie van de brandweerkazernes welke op 1-1-2014 zijn overgenomen en tegen welke boekwaarde. Na het verstrijken van de tienjaarstermijn worden de kazernes weer tegen de boekwaarde terug geleverd aan de gemeenten. Op beide overdrachtsmomenten zijn er geen voor- of nadelen voor gemeente of veiligheidsregio. In de begroting wordt uitgegaan van 3,5% aan rentelasten voor het aantrekken van vreemd vermogen voor de aankoop gedurende de periode van eigendom.

3. Brandweermaterieel

Met ingang van 1-1-2014 heeft de veiligheidsregio de boekwaarde van al het brandweermaterieel overgenomen van de gemeenten, inclusief het beheer en onderhoud. De gemeentelijke bijdragen uit de nulmeting zijn gebaseerd op de gemiddelde kapitaallasten van al het aanwezige brandweermaterieel. Hierdoor heeft de organisatie structureel voldoende middelen om de noodzakelijke vervangingsinvesteringen te doen. Voor het verschil tussen de in een specifiek begrotingsjaar te ramen kapitaallasten en de gemiddelde kapitaallasten wordt een storting in c.q. onttrekking aan de hiervoor ingestelde egalisatiereserve gedaan. Per saldo wordt in 2016 een storting in de egalisatiereserve geraamd van € 152.235.

De vervangingsinvesteringen van het brandweermaterieel zijn gebaseerd op de in het deelproject Materieel en Gebouwen gehouden inventarisatie in 2012, wel rekening houdend met de vastgestelde bezuinigingen op het materieel. De geraamde vervangingsinvesteringen (aanschaffingen >€ 5.000) over de jaren 2016-2019 zijn afgestemd en gebaseerd op de in de financiële uitgangspunten vastgelegde afschrijvingstermijnen en vervangingswaarden. In 2015 gaan wij intern kritisch kijken

naar de inventarisatielijsten uit 2012. Hiermee willen wij komen tot een meerjarig vervangingsschema van het brandweermaterieel.

De vervangingswaarden zijn actueel en niet geïndexeerd met 1,25%. In bijlage 2 is het overzicht van de materiële activa opgenomen. Door het vakteam Beheer & Techniek wordt kritisch beoordeeld of de vervanging noodzakelijk is. Bijlage 2 is gebaseerd op gedetailleerde specificaties die bij het vakteam Financiën ter beschikking zijn.

De jaarlijkse toename van de kosten van het brandweermaterieel wordt veroorzaakt door het btw-effect op de vervangingsinvesteringen, de kapitaallasten voor vervanging zijn nog zonder btw.

4. Opleiden & oefenen

Begin 2015 is een regionaal opleidingsplan opgesteld en hieruit bleek dat de beschikbare budgetten toereikend zijn. In het meerjarenbeeld zijn geen mutaties in de kosten voorzien.

5. Automatisering & verbindingen

De feitelijke ontwikkeling van de kostenvraag voor ICT in de nieuwe veiligheidsregio blijft nog lastig in te schatten, er zijn nog geen ervaringscijfers. De ramingen voor de ICT-omgeving is mede tot stand gekomen door gebruikmaking van gegevens van een tweetal vergelijkbare veiligheidsregio's. In de loop van 2015 worden alle ICT-kosten (inclusief meerjarig vervangingsschema) inzichtelijk. Ook wordt er een informatievisie ontwikkeld.

6. Rente

Evenals vorig jaar hanteren wij voor huisvesting 3,5%, maar voor het materieel 4% gelet op het vastgestelde bezuinigingsvoorstel. In 2015 zullen wij ervaringscijfers moeten verkrijgen voor onze treasuryfunctie. De veiligheidsregio probeert binnen de geldende regelgeving op dit vlak zoveel mogelijk met kort geld te lenen. Hiermee maken wij optimaal gebruik van de lage rentepercentages, hetgeen incidentele onderuitputting oplevert. Deze incidentele onderuitputting gaat deel uitmaken van de tussentijdse bestuursrapportages.

7. Beheerskosten

Dit zijn voornamelijk kosten van de bedrijfsvoering. In de loop van 2015 worden alle beheerskosten inzichtelijk gemaakt. Mogelijk dat er nog wat interne budgettaire neutrale verschuivingen gaan plaatsvinden.

8. Overige

Alle niet onder de voorgaande categorieën onder te brengen posten zijn hier geraamd. Denk hierbij aan bijdrage aan derden, kosten OR, storting reserve en post onvoorzien.

Meerjarig is een daling van de kosten te zien. Dit wordt veroorzaakt door de bezuinigingen.

3.3 Toelichting exploitatiebaten

9a. Opbrengsten

In de zomer van 2014 hebben wij de inkomsten geanalyseerd. In deze analyse zijn geen voor- of nadelen naar voren gekomen. Wij hebben daarom de netto inkomsten in de begroting laten staan. Veel van de inkomsten konden wij wegstrepen tegen daarmee samenhangende kosten binnen de veiligheidsregio. Dit hebben wij bij de structurele begrotingswijziging meegenomen. Een voorbeeld is de regionale stalling. Sommige gemeenten kregen vóór de regionalisering van de brandweer een vergoeding van de veiligheidsregio voor de stalling van het regionaal materiaal. Dit gebeurt na de regionalisering niet meer, dus vervallen deze kosten van de veiligheidsregio. Voor 2016 zijn de opbrengsten ook met 1,25% geïndexeerd. De Veiligheidsregio IJsselland heeft een verordening (inclusief tarieventabel) vastgesteld om inkomsten te kunnen heffen.

9b. Bijdrage GGD

De gezamenlijke eenheid Bedrijfsvoering maakt deel uit van de Veiligheidsregio IJsselland. De begroting is gebaseerd op het financieel kader zoals deze werd uitgewerkt in het vastgestelde organisatie- en formatieplan van de eenheid Bedrijfsvoering. De bijdrage van de GGD in deze eenheid is gebaseerd op het door de GGD ingebrachte financieel kader.

3.4 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

10. Algemene dekkingsmiddelen

De dekking voor de exploitatie van de veiligheidsregio valt uiteen in twee posten.

- 10a. Rijksbijdragen van het ministerie van Veiligheid & Justitie (V&J);
- 10b. Bijdragen van de elf gemeenten.

10a. Rijksbijdrage van het ministerie van Veiligheid en Justitie

Van V&J wordt een Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) ontvangen. Jaarlijks worden in de maanden juni en december budgetcirculaires BDuR van het ministerie ontvangen. Hierin wordt de bijdrage die de veiligheidsregio ontvangt, bekend gemaakt.

In de begroting 2016 zijn de voorlopig geldende bedragen uit de decembercirculaire 2014 van V&J opgenomen. Uit de begrotingsopstelling blijkt dat de rijksbijdrage bestaat uit twee delen. Een structureel deel van € 3.969.769 en het btw-compensatie deel met € 1.726.512.

Vanaf 1-1-2014 kan de btw op de brandweezorg niet meer worden gecompenseerd. Als compensatie ontvangen de veiligheidsregio's een (ontoereikende) bijdrage voor dit nadeel.

10b. Bijdragen van de elf gemeenten

De basis voor de bijdragen van de gemeenten zijn de uitkomsten van de financiële nulmeting die werden vertaald in de eerdere begroting voor het jaar 2014. De cijfers van 2016 zijn geïndexeerd voor lonen en prijzen conform de technische uitgangspunten zoals in bijlage 1 is toegelicht. Daarnaast

wordt in de tabel de in te vullen aanvullende taakstelling zichtbaar gemaakt. De invulling hiervan leidt daadwerkelijk tot een vermindering van de gemeentelijke bijdrage.

Tabel 3: Opbouw gemeentelijke bijdrage 2016

Bijdrage 2015 incl. maatwerk	€ 34.139.759
maatw erkafspraken 2015	€ -33.419
Bijdrage 2015 excl. maatwerk	€ 34.106.340
Voordeel herhuisvesting VRIJ	€ -74.500
subtotaal	€ 34.031.840
BIJ: loonindex (2,00%) en prijsindex (1,25%) 2016	€ 154.596
bijdrage 2016 excl. maatwerk	€ 34.186.436
maatw erkafspraken 2016	€ 33.419
= Bijdrage 2016 gemeenten	€ 34.219.855
(zie bijlage 5 voor specificatie bijdrage per gemeente)	

De specifieke bijdrage per gemeente wordt berekend conform de besluitvorming in het algemeen bestuur over de keus ten aanzien van de verdeelmethode. De bijdrage per gemeente staat in bijlage 5. De bijdrage is onderverdeeld in een vast aandeel, tijdelijk maatwerkdeel en gewenningsbijdrage. In deze bijlage is voor een beter inzicht de gemaakte maatwerkafpraak met de gemeente Olst-Wijhe op het vlak van de continuering van de advisering van eenvoudige taken afzonderlijk zichtbaar gemaakt. In Olst-Wijhe worden de eenvoudige taken namelijk tijdelijk nog verricht door personeel in loondienst van de veiligheidsregio. Bij de meeste gemeenten werden deze eenvoudige taken al in de afronding van de financiële nulmeting verrekend en door hen zelf uitgevoerd.

4 Programma's

4.1 Programma Strategie & Beleid

Beleidskader

Wet veiligheidsregio's en Meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio IJsselland 2015-2018.

Ontwikkelingen

Een nieuwe ontwikkeling is dat we de kans krijgen om een bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de integrale veiligheidsplannen van onze veiligheidspartners. Op deze manier kan de verbinding tussen de fysieke en sociale veiligheid meer vorm en inhoud krijgen en worden wij in staat gesteld om de strategische koers uit het Meerjarenbeleidsplan te vertalen naar de context van de lokale samenleving. Hierbij is 2015 vooral het jaar van de verkenning. In 2016 en verder zal deze ontwikkeling verder vorm krijgen in een duurzame samenwerking waarbij gesprekken met de partners in toenemende mate in de beginfase van beleidsprocessen plaatsvinden.

Eén van de aanbevelingen uit het project 'Evaluatie Wet veiligheidsregio's' is om te zorgen dat gemeenteraden beter zicht krijgen op het functioneren van de veiligheidsregio om zodoende de democratische legitimiteit te versterken. De democratische legitimiteit is geen doel op zich. Het zijn van een betrouwbare partner vraagt om een duurzame samenwerkingsrelatie met de gemeenten. Met de geregionaliseerde brandweer moet hierin bovendien een nieuwe balans worden gevonden, zodat niet de indruk bestaat dat de brandweer en de veiligheidsregio op verdere afstand van de gemeenten is komen te staan. De komende jaren wordt hierin geïnvesteerd. Zo moet een constante verbinding gaan ontstaan tussen veiligheidsregio en de gemeenten waarbij de dialoog aan de voorkant plaatsvindt. Via deze weg krijgt de democratische legitimatie een belangrijke impuls.

Het vastgestelde communicatiebeleid draagt bij aan het versterken van het imago en de identiteit van de veiligheidsregio. Contacten met de media worden proactief benut om naar buiten toe transparantie en betrouwbaarheid uit te stralen.

De laatste jaren hebben we gewerkt aan zelfredzaamheid vanuit het programma 'community safety'. In dit programma werken we aan risicobewustzijn van onze inwoners, faciliteren we inwoners bij het zelfredzaam zijn, sluiten we aan bij lokale situaties en beleving, adresseren we de rolverdeling tussen burgers en overheid bij veiligheid en brengen we een cultuur en werkwijze tot stand waarin onze eigen hulpverleners deze ontwikkeling stimuleren. Het belang van burgers die zichzelf zo goed mogelijk voor, tijdens en na incidenten, rampen en crises kunnen redden wordt, gezien de landelijke beleidsontwikkeling, toonaangevende adviesraden en onze huidige ervaringen en visie, steeds belangrijker. We zetten daarom onze aanpak voort en bouwen deze uit. We maken daarbij de stap van een incidenteel programma naar een structurele aanpak.

De minister stelt als eis dat de veiligheidsregio's een kwaliteitssysteem hanteren. In IJsselland zijn we in 2015 gestart met het verkennen van de behoefte in de organisatie als het gaat om kwaliteitszorg. Insteek is dat kwaliteitszorg ondersteunend is aan de primaire processen. Dit vraagt niet logischerwijs om een systematische benadering. Daarbij moet ook onderscheid gemaakt worden tussen

verantwoorden en leren als leidend principe voor kwaliteitszorg. Landelijk is vanuit het Veiligheidsberaad het project 'Kwaliteit & Vergelijkbaarheid' gestart om het presterend vermogen van de veiligheidsregio's beter inzichtelijk te maken.

Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	Voortgang meerjarenbeleidsplan 2015-2018 is zodanig dat de doelstellingen eind 2018 behaald zijn.	- Zorgen voor opnemen activiteiten 2016 in A3-jaarplannen MT en teams. - Resultaten monitoren. - Roadmap digitaal uitwerken en beschikbaar stellen aan alle betrokkenen bij de veiligheidsregio.
2.	De veiligheidsregio levert een structurele bijdrage aan het integraal veiligheidsbeleid van gemeenten, zodanig dat we aan de voorkant afstemming hebben over de strategische veiligheidsthema's op lokaal niveau.	- Uitwerken procesvoorstel voor de beleidsmatige voorbereiding meerjarenbeleidsplan en integraal veiligheidsbeleid. - Werkafspraken maken per gemeente over de rol- en taakverdeling in de beleidsontwikkeling op het terrein van integrale veiligheid. - Het veiligheidsoverleg benutten als platform voor het thema integrale veiligheid.
3.	De democratische legitimatie is verstevigd, zodanig dat de conceptbegroting voor 1 april bij de gemeenten ligt en zij twee maanden de tijd krijgen om zienswijzen in te dienen.	- De P&C-cyclus toepassen op basis van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen. - Beleid en begroting op elkaar aansluiten.
4.	Het proces van kwaliteitszorg is uitgewerkt zodanig er een werkbare methodiek wordt toegepast die ondersteunend is aan het primaire proces.	Implementatie vastgestelde systematiek kwaliteitszorg.
5.	Zelfredzaamheid is in elk proces belegd, zodanig dat in de samenleving bekend is welke verantwoordelijkheid overheid en burger hebben op het terrein van veiligheid.	- Elk proces heeft activiteiten op het terrein van zelfredzaamheid in de jaarplannen opgenomen, gedifferentieerd per doelgroep. - Samenhang bepalen tussen deze activiteiten. - Bovenregionaal afspraken maken over samenwerking op dit thema.

Wat gaat het kosten?

Programma STRATEGIE & BELEID	begroting 2015	begroting 2016	meerjarenramingen x € 1.000		
			2017	2018	2019
Exploitielasten programma (directe kosten)	€ 29.902	€ 29.902	€ 30	€ 30	€ 30
Exploitielasten programma (directe baten)	€ -20.150	€ -20.150	€ -20	€ -20	€ -20
Kapitaallasten programma	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 9.752	€ 9.752	€ 10	€ 10	€ 10

4.2 Programma Crisisbeheersing

Beleidskader

Wij werken aan het voorkomen, beperken en bestrijden van rampen en crises. Onze strategische doelen hierbij zijn:

1. Wij blijven in samenwerking met de hulpdiensten en crisispartners zorgen voor een betrouwbare, op zijn taak toegeruste crisisorganisatie. Hiertoe bevorderen we dat crisisfunctionarissen:
 - competent zijn;
 - opgeleid, getraind en geoefend zijn conform het risicoprofiel;
 - informatiegestuurd optreden;
 - in crisissuïten werken die voldoen aan de eisen.
2. Wij leveren een bijdrage aan het risicogericht werken in onze regio, door:
 - te participeren in samenwerkingsverbanden rondom de geprioriteerde risico's. Doel van een samenwerkingsverband is om, in overeenstemming met de betrokken partners, te werken aan een gezamenlijke aanpak die bijdraagt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van het specifieke risico.
3. Wij dragen bij aan het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven door:
 - het thema zelfredzaamheid een plek te geven in de operationele voorbereiding;
 - crisisfunctionarissen aan te leren hoe om te gaan met de inzet van burgers en bedrijven tijdens crises;
 - bij incidentevaluaties de inzet van burgers en bedrijven in beeld te brengen.

Ontwikkelingen

De aard- en omvang van grootschalige incidenten is aan verandering onderhevig. Naast 'traditionele' grootschalige incidenten als grote branden en zware ongevallen, is er een toename van incidenten met maatschappelijke ontwrichting of maatschappelijke onrust. Het Veiligheidsberaad heeft met haar strategische agenda gereageerd op deze veranderingen, door het benoemen van de thema's 'water en evacuatie', 'continuïteit van de samenleving' en 'nucleaire veiligheid en stralingsbescherming'. In 2016 besteden we specifiek aandacht aan deze thema's, zowel in de vorm van een landelijke bijdrage, als in de eigen regio.

Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	De crisisorganisatie bestaat uit competente crisisfunctionarissen.	We werven en selecteren nieuwe functionarissen volgens de Personele Regeling Operationele Functies (PROF), waarbij uitgangspunt is dat te selecteren functionarissen op voorhand voldoen aan het onderhavige competentieprofiel.
2.	Alle functionarissen die deel uitmaken van de crisisteams zijn opgeleid en geoefend volgens het multidisciplinair plan opleiden, trainen en oefenen (MOTO-plan).	We bieden de functionarissen opleidingen, trainingen en oefeningen aan conform ons risicoprofiel, die ertoe bijdragen dat zij toegerust zijn op hun taak in de crisisorganisatie. Opleidingen, trainingen en oefeningen bieden

Nr.	Resultaat	Acties
		we aan in de vorm van een MOTO-cyclus van 18 maanden. De MOTO-cyclus beschrijven we in het MOTO-plan en sluiten we af met een oefening van de complete crisisorganisatie. De oefening gebruiken we eveneens als systeemtoets om de operationele prestaties van de crisisorganisatie in beeld te brengen.
3.	Alle functionarissen die deel uitmaken van de crisisteams, hebben de beschikking over relevante informatie en zijn getraind in het gebruik van het LCMS	We bieden nieuwe functionarissen een instructie aan en verschaffen toegang tot het systeem. We bieden voor alle bestaande functionarissen een opfrisinstructie aan voor het werken in het systeem.
4.	De werkruimten van de crisisteams voldoen aan de eisen en wensen van de gebruikers, binnen redelijkheid van financiële consequenties en passend in de reguliere begroting.	We zien toe op het gebruik van de werkruimten en realiseren indien mogelijk de eisen en wensen van de gebruikers. We beheren de crisisruimten zodanig dat deze 24/7 operationeel beschikbaar zijn voor de crisisteams. Daarnaast beschikken we voor de teams ROT en RBT over een uitwijklocatie wanneer de crisisruimten niet toegankelijk zijn.
5.	We participeren in drie samenwerkingsverbanden. Doel van een samenwerkingsverband is om, in overeenstemming met de betrokken partners, te werken aan een gezamenlijke aanpak die bijdraagt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van het specifieke risico.	We nemen deel aan drie samenwerkingsverbanden, één met betrekking tot ons geprioriteerde risico 'hoog water', één met betrekking tot ons geprioriteerde risico 'uitval nutsvoorzieningen' en een derde nog vorm te geven samenwerkingsverband met betrekking tot één van de andere vier geprioriteerde risico's. Doel van een samenwerkingsverband is om, in overeenstemming met de betrokken partners, te werken aan een gezamenlijke aanpak die bijdraagt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van het specifieke risico.
6.	Het thema zelfredzaamheid maakt een substantieel onderdeel uit van onze operationele voorbereiding.	We verwerken het thema zelfredzaamheid in onze operationele voorbereiding.
7.	We brengen bij iedere incidentevaluatie ook de inzet van burgers en bedrijven in beeld.	We evalueren conform ons evaluatiebeleid. Resultaat van iedere incident evaluatie is dat we een scherper beeld hebben van het voldoen aan de operationele prestaties, we de inzet van burgers en bedrijven rondom het incident in beeld hebben gebracht en we punten hebben geconstateerd waarop we de crisisorganisatie kunnen verbeteren.
8.	De crisisorganisatie blijft voldoen aan de operationele prestaties.	

Wat gaat het kosten?

Programma CRISISBEHEERSING	begroting 2015	begroting 2016	meerjarenramingen x € 1.000		
			2017	2018	2019
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 981.966	€ 941.048	€ 941	€ 941	€ 941
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -17.899	€ -17.899	€ -18	€ -18	€ -18
Kapitaallasten programma	€ 13.578	€ -	€ -	€ -	€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 240.135	€ 238.389	€ 238	€ 238	€ 238
Totaal	€ 1.217.781	€ 1.161.539	€ 1.161	€ 1.161	€ 1.161

4.3 Programma Brandweer

Beleidskader

De Wet veiligheidsregio's omschrijft de taken van de brandweer en geeft in nadere regels vereisten voor de kwaliteit en kwantiteit van de organisatie en de uitvoering. Veiligheidsregio IJsselland heeft structuren en kaders daarvoor onder andere vastgelegd in het Organisatieplan en in het Dekkingsplan.

Brandweerbrede ontwikkelingen

- *Nieuwe wetgeving:* er wordt gewerkt aan nieuwe wetgeving op het gebied van bouwen en omgevingsveiligheid (Wet kwaliteitsborging in de bouw, Omgevingswet).
- *Risicogericht werken:* op landelijk niveau is een visie op risicogericht werken ontwikkeld. Optimale veiligheidswinst wordt bereikt door beïnvloeding van gedrag, het verhogen van veiligheidsbewustzijn, bijdragen aan continuïteit(szorg) en dit alles vanuit een heldere verantwoordelijkheidsverdeling. Zowel de samenleving, maatschappelijke organisaties én de overheid zijn hiervoor aan zet.
- *Regionale Uitvoeringsdienst (RUD):* de RUD is verantwoordelijk voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH) op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO). Veiligheidsregio IJsselland geeft als externe partner invulling aan het kennispunt Brandveiligheid binnen de RUD. Het is de bedoeling dat de RUD ook verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van VTH-taken op het gebied van bouwen en ruimtelijke ordening. Veiligheidsregio IJsselland is hier nauw bij betrokken. Veel aandacht is nodig voor een goede informatie-uitwisseling met de gemeenten en de RUD. De voorkeur gaat ernaar uit dat de veiligheidsregio participeert in de keuze en de aanschaf van een gezamenlijk informatiesysteem. De financiële gevolgen van de mogelijke aanschaf van een gezamenlijk informatiesysteem zijn nog niet bekend.
- *Brandrisicoprofiel/ dekkingsplan:* het vastgestelde brandrisicoprofiel geeft die locaties in de regio aan waar een hoge mate van brandrisico aanwezig is. Het dekkingsplan geeft aan hoe snel de brandweer op een bepaalde locatie aanwezig kan zijn. De focus ligt daar waar het brandrisico en de opkomsttijd hoog zijn.
- *Landelijke Kader Uitruk Op Maat:* op landelijk niveau is een kader opgesteld voor het gemotiveerd afwijken van het tot nu toe standaard voorgeschreven aantal personen op een brandweerwagen van zes personen. Dit landelijke kader 'Uitruk op maat', vastgesteld door het Veiligheidsberaad, november 2014, biedt regio's de kaders om zelf invulling te geven aan de mogelijkheid om tegen zo min mogelijk kosten de burger zo snel en zo goed mogelijk te helpen.
- *RemBrand:* het doel van het landelijke project RemBrand is om criteria (of indicatoren) te benoemen die van invloed zijn op de brandveiligheid in Nederland. Men tracht dit uit te werken in termen van output en outcome voor alle schakels van de veiligheidsketen. Onderzocht wordt hoe de schakels in de veiligheidsketen elkaar beïnvloeden en onderling kunnen worden gewogen. Het idee achter RemBrand is om meer balans te brengen in de benadering van brandveiligheid: het

gaat niet alléén om de opkomsttijden en de voertuigbezetting, waar in het Besluit veiligheidsregio's de nadruk op ligt.

- *Arbo ontwikkelingen*: er is toenemende aandacht voor arbeidshygiëne na repressief optreden. Er zijn berichten verschenen dat repressief brandweerpersoneel een verhoogde kans op kanker heeft. Hier speelt arbeidshygiëne mogelijk een grote rol in. Daarnaast krijgt agressie tegen hulpverleners toenemende landelijke aandacht.
- *Informatie uitwisseling*: door technische mogelijkheden is actuele informatie steeds beter toegankelijk voor de hulpdiensten. De informatiestromen naar en binnen de veiligheidsregio dienen hierop aangepast te worden.
- *Versterking Brandweeronderwijs*: belangrijk aandachtspunt bij de incidentbestrijding zijn goed opgeleide en geoefende functionarissen. Er vindt een doorontwikkeling plaats van toetsing op kwantiteit naar toetsing op kwaliteit.
- *Interregionale samenwerking*: er is, vanwege efficiencyredenen, steeds meer behoefte aan interregionale samenwerking in Oost 5-verband. De Oost 5-regio's zijn de regio's IJsselland, Twente, Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG), Gelderland Midden en Gelderland Zuid.

In dit programma behandelen we achtereenvolgend de processen Risicobeheersing, Repressie, Vakbekwaamheid en Beheer en Techniek.

RISICOBEBEERSING

Het vakteam Risicobeheersing levert een wezenlijke bijdrage aan het voorkomen en beperken van de gevolgen van branden, ongevallen, rampen en crises door het adviseren van overheden, burgers, bedrijven, instellingen en collega's.

Om onze missie te realiseren:

- hebben wij de risico's zoveel mogelijk in beeld
- zijn wij experts met kennis van:
 - regelgeving
 - maatregelen ter verkleining van risico's
 - de (multidisciplinaire) incidentbestrijding
- gaan wij realistisch om met risico's
- zijn wij klantgericht
- stimuleren wij risicobewustzijn en zelfredzaamheid

Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	<i>Thema Brandrisicoprofiel/ dekkingsplan:</i> Bewoners en bedrijven zijn zich bewust van de mogelijke overschrijding van de	In het dekkingsplan zijn de risicolocaties vermeld, inclusief de voorgenomen risico-reducerende maatregelen zoals

Nr.	Resultaat	Acties
	opkomsttijden en wat dit voor hen betekent.	voorlichtingsacties. Die gaan we samen met de lokale ploegen uitvoeren.
2.	<i>Thema Informatie:</i> Actuele informatie beschikbaar over risico's t.b.v. effectieve incidentbestrijding.	Wij maken afspraken met repressie over informatie-uitwisseling naar aanleiding van vergunningverlening en toezicht.
3.	<i>Thema arbo-veiligheid:</i> Aandacht voor risico's voor brandweershulpverleners bij specifieke locaties en omstandigheden.	Inzichtelijk maken waar specifieke risico's voor hulpverleners aanwezig zijn met een advies over de brandbestrijdingstactiek.
4.	<i>Thema interregionale samenwerking Oost 5:</i> In verschillende dossiers gezamenlijk optrekken.	Onder andere bij Brzo, externe veiligheid, brandonderzoek en brandveilig leven.
5.	Het beperken en voorkomen van brand en van ongevallen bij brand bij burgers, bedrijven en instellingen.	We geven invulling aan de rol van bevoegd gezag ten aanzien van BRZO-bedrijven en vervullen de wettelijke taak van adviseur externe veiligheid; We maken per aangesloten gemeente heldere afspraken over de te leveren inspanning op het gebied van advisering en toezicht; We geven invulling aan het kennispunt brandveiligheid binnen de RUD; We maken, samen met de posten in de clusters, burgers, bedrijven en instellingen bewust van veilige en onveilige situaties (brandveilig leven) en proberen zodoende het aantal incidenten te beperken.
6.	Het terugdringen van het aantal onterechte en ongewenste meldingen.	We maken afspraken met de 'top 10'-bedrijven met de meeste nodeloze meldingen in elke gemeente.

REPRESSIE

Repressie richt zich op het optreden van de brandweer bij incidenten en calamiteiten. Naast het blussen van branden heeft het team tot taak om bij branden en ongevallen het gevaar voor mensen en dieren en de materiële en milieuschade tot een minimum te beperken. Het verleent daartoe onder andere technische hulp bij (verkeers-)ongevallen. Tenslotte heeft het team een repressieve duiktaak, wat wil zeggen dat het team ingezet wordt bij ongevallen waarbij personen te water zijn geraakt. We baseren het optreden op een goede basisbrandweezorg, uitgevoerd op lokaal niveau, volgens operationele grenzen en stevig bouwend op de vrijwilligheid nu en in de toekomst.

Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	<i>Thema Brandrisicoprofiel/dekkingsplan</i>	Verlenen van basisbrandweezorg binnen de vastgestelde normen in het dekkingsplan. Zorgdragen voor parate brandweerposten. Dekkingsplan aanpassen aan de rapportage RemBrand en verder verfijnen aan de hand van de ervaringen uit het programma Brandveilig Leven en het aangepaste brandrisicoprofiel. Periodiek rapporteren over opkomsttijden afgezet tegen het bestuurlijk vastgestelde dekkingsplan.
2.	<i>Thema Informatie</i>	Zorgdragen voor nieuwe informatievoorzieningen op de brandweervoertuigen
3.	<i>Thema arbo-veiligheid:</i> Aandacht voor risico's voor brandweershulpverleners bij specifieke locaties en omstandigheden.	Opstellen en implementeren beleidsvoorstel tot verdere verbetering arbeidshygiëne na repressief optreden. Programma 'agressie tegen hulpverleners/veilige publieke taak' opstellen en implementeren.
4.	<i>Thema interregionale samenwerking Oost 5:</i> In verschillende dossiers gezamenlijk optrekken.	Zorgdragen dat basis brandweereenheden in grootschalig verband gezamenlijk en efficiënt kunnen optreden. Samenwerken op het gebied van incidentbestrijding gevaarlijke stoffen
5.	Zorgdragen voor uitvoeren van specialistische taken zoals optreden bij waterongevallen, verkeersongevallen, natuurbranden en ongevallen met gevaarlijke stoffen.	Operationeel houden van eenheden waterongevallenbestrijding (waaronder duikers), eenheden t.b.v. ongevallenbestrijding gevaarlijke stoffen (waaronder gaspakdragers) en eenheden t.b.v. technische hulpverlening en natuurbrandenbestrijding.
6.	Het uitvoeren van kleine hulpverleningstaken voor burger en gemeenschap die een min of meer spoedeisend karakter hebben.	Reinigen van het wegdek, openen van deuren bij buitensluitingen, redden van dieren en dergelijke.
7.	Maatwerk in de uitruk/ inzet realiseren. Vraag gestuurd uitrukken (niet te veel, niet te weinig personeel en materieel aanwezig bij een incident).	Daar waar we nu al uitrukken met vier mensen op een brandweervoertuig (Kampen, Giethoorn en Zwolle) deze werkwijze in lijn brengen met de visie Uitruk op Maat

VAKBEKWAAMHEID

Vakbekwaamheid richt zich op het behalen en behouden van het wettelijk vastgestelde minimumniveau voor vakbekwaam worden (opleiden) en vakbekwaam blijven (oefenen). Concreet betekent dit dat de basisoefeningen en -opleidingen op orde zijn. We faciliteren in voldoende opleidings- en oefenmomenten om functionarissen op niveau van de branchestandaarden te toetsen. Een leven lang leren is daarbij het leidend principe. Aanvullend hierop zijn we risicogericht en sluiten ons oefenprogramma aan op de lokaal en regionaal aanwezige risico's. Het in 2015 opgeleverde plan Versterking Brandweeronderwijs zal gefaseerd geïmplementeerd worden in onze regio waaronder een aantal onderdelen in 2016.

Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	<i>Thema Brandrisicoprofiel/ dekkingsplan</i>	Oefenfocus daar leggen waar het brandrisico en de opkomsttijd hoog is. Ontwikkelingen zelfredzaamheid en burgerparticipatie: samenwerkingsmomenten met burgerpartijen en bedrijven organiseren.
2.	<i>Thema Informatie:</i> Er is een elektronische leeromgeving beschikbaar voor iedere repressieve collega.	De landelijk ingevoerde Elektronische Leeromgeving (ELO) is geïmplementeerd in IJsselland.
3.	<i>Thema arbo-veiligheid:</i> Aandacht voor risico's voor brandweerpersoneel bij specifieke locaties en omstandigheden.	Medewerkers structureel oefenen op het gebied van agressie en arbeidshygiëne
4.	<i>Thema interregionale samenwerking Oost 5:</i> In verschillende dossiers gezamenlijk optrekken.	Binnen Oost-5 worden hier afspraken over gemaakt en deze leiden tot veel intensievere samenwerking m.b.t. vakbekwaam worden en blijven (gezamenlijke, producten en uitvoering daarvan).
5.	Medewerkers zijn opgeleid conform het Besluit veiligheidsregio's.	Meerjaren opleidingsplan opstellen op basis van de vanuit repressie gewenste behoefte.
6.	Alle repressieve brandweerpersoneel oefenen volgens de Leidraad Oefenen en zijn hiermee maximaal toegerust op hun taak. In het oefenprogramma is ruimte voor maatwerk.	Voor iedere functie is een oefenprofiel gemaakt. Op basis daarvan wordt het oefenprogramma gemaakt. Dit programma is tevens afgestemd met multidisciplinaire partners en de andere brandweerprocessen. Het oefenprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd.
7.	We leren van evaluaties van incidenten en oefeningen door de inzet van een actief leeragentschap.	Opname van 'lessons learned' uit evaluaties in het oefenprogramma. Uitkomsten van evaluaties zijn standaard onderdeel van het oefenprogramma en zijn mede bepalend voor de inhoudelijke invulling van oefeningen.

BEHEER & TECHNIEK

Beheer & Techniek richt zich op het beheren en onderhouden van al het brandweermateriaal en – materieel binnen de veiligheidsregio.

Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	<i>Thema Brandrisicoprofiel/dekkingsplan</i>	Verwerving van nieuw materieel vindt plaats op basis van ontwikkelingen in en uitkomsten van het dekkingsplan.
2.	<i>Thema Informatie</i>	Vanuit beheer en techniek wordt gezorgd voor een technisch betrouwbare informatievoorziening (hardware en inbouw) op de voertuigen.
3.	<i>Thema arbeidshygiëne en agressie:</i> Aandacht voor risico's voor brandweerhulpverleners bij specifieke locaties en omstandigheden	Reservekleding en materiaal aanpassen aan stringenter ontsmettingsbeleid alsmede interne organisatie hierop aanpassen
4.	<i>Thema interregionale samenwerking Oost 5:</i>	Bij verwerving van nieuw materiaal/materieel wordt nadrukkelijk samenwerking met andere veiligheidsregio's gezocht.
5.	Geoptimaliseerd proces Beheer & Techniek.	We implementeren de resultaten van de eindrapportage van Advante aangaande de evaluatie van het proces B&T van 2014/2015. We werken volgens de vastgelegde procesbeschrijvingen. We reduceren het aantal ademluchtwerkplaatsen in de regio en optimaliseren het logistieke proces.
6.	De juiste mensen op de juiste plaatsen.	Mede op basis van het Advanterapport hebben we bijscholing van de medewerkers (beroeps en vrijwilligers) in kaart en worden deze uitgevoerd. Inzet van medewerkers is meer en meer op basis van opleidingen, competenties, mogelijkheden, gedrevenheid, vakmanschap.
7.	Het materiaal en materieel is in goede staat en wordt beheerd conform de vastgelegde prestaties in het materieelplan.	Uitvoering van het materieelplan.

Wat gaat het kosten?

Programma BRANDWEER	begroting 2015	begroting 2016	meerjarenramingen x € 1.000		
			2017	2018	2019
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 21.552.219	€ 21.509.879	€ 21.510	€ 21.510	€ 21.510
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -202.685	€ -202.685	€ -203	€ -203	€ -203
Kapitaallasten programma (afschrijving)	€ 2.784.527	€ 3.023.820	€ 3.024	€ 3.024	€ 3.024
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 11.698.827	€ 11.801.928	€ 11.802	€ 11.802	€ 11.802
Bezuinigingsopdracht	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 35.832.888	€ 36.132.942	€ 36.133	€ 36.133	€ 36.133

4.4 Programma GHOR

Beleidskader

Wij beschrijven het beoogd maatschappelijk effect van de Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR) in onze missie. Deze missie ligt in het verlengde van die van de Veiligheidsregio IJsselland: 'Wij willen dat de inwoners van onze regio bij ongevallen, rampen en crises de best mogelijke geneeskundige zorg krijgen. Daarom zorgen wij voor:

- Goede professionele geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en crises,
- inwoners die zelfredzaam zijn op het gebied van de eerste hulp.

Namens het openbaar bestuur:

- stimuleren wij onderlinge samenwerking binnen de zorgsector,
- werken wij samen met partijen die zelfredzaamheid op het gebied van de eerste hulp, gezondheid en veiligheid beïnvloeden,
- beïnvloeden en sturen wij ontwikkelingen in de gezondheidszorg.

Ontwikkelingen

Binnen de geneeskundige hulpverlening zijn er ontwikkelingen gaande om operationele informatie beter te verbinden in het zorgnetwerk, zal het aantal verminderd zelfredzamen dat thuis blijft wonen toenemen, komen er mogelijk 'zorgmeldkamers' (met een liaison in de gemeenschappelijke meldkamer) en zullen ziekenhuizen onder andere de spoedeisende hulp als gevolg van toenemende specialisatie niet meer overal in Nederland op hetzelfde niveau aanbieden.

Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	De organisatie voor de (operationele) GHOR voldoet aan één (in 2015 geactualiseerde) normenset (als toetsingsinstrument voor de corebusiness van de GHOR: een goede professionele geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en crises).	Metten en rapporteren in maraps. De voorbereiding op het gebied van de continuïteit van zorg bij de care-instellingen vraagt extra aandacht. Het landelijk rapport Aristoteles benoemt één indicator waarover aan het bestuur moet worden gerapporteerd: 100% van de GHOR-functionarissen is opgeleid, getraind en geoefend overeenkomstig de gestelde eisen in het Jaarplan GHOR-OTO.
2.	Het GHOR-bureau is opnieuw HKZ-gecertificeerd.	Audits plannen en uitkomsten rapporteren in maraps en berap.
3.	I.k.v. haar netwerkrol heeft het GHOR-bureau minimaal twee nieuwe samenwerkingstrajecten gestart met haar partners.	Overleg met ketenpartners en rapportage hierover.
4.	Het GHOR-bureau voldoet, i.v.m. de ontwikkeling van het LCMS-Geneskundige Zorg aan NEN 7510 m.b.t. informatiebeveiliging.	Voorbereiden en laten toetsen, daarna het nemen van de noodzakelijke maatregelen.

Nr.	Resultaat	Acties
5.	Er is sprake van aantoonbare bovenregionale samenwerking op het gebied van de operationele (warme) en GHOR-bureau (koude) organisatie	Dit in het kader van de Unité de Doctrine (Veiligheidsberaad 2013), de LMK-ontwikkelingen en de efficiëncynoodzaak. Rapporteren met een heldere opsomming van de concrete ontwikkelingen.
6.	Minimaal 1000 inwoners (extra) van de regio hebben door toedoen van het GHOR-bureau een training gevolgd op het gebied van eerste hulp	Instellingen op het gebied van de eerste hulp, zoals het Nederlandse Rode Kruis en de EHBO-verenigingen, entameren om structureel nieuwe mogelijkheden te onderzoeken, gericht op het vergroten van de eerste hulp-kennis van de mensen in de regio. Ter vergroting van de zelfredzaamheid van de inwoners.

Wat gaat het kosten?

Programma GHOR	begroting 2015	begroting 2016	meerjarenramingen x € 1.000		
			2017	2018	2019
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 1.234.390	€ 1.193.054	€ 1.193	€ 1.193	€ 1.193
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ 0	€ 0	€ -	€ -	€ -
Kapitaallasten programma (afschrijving)	€ 4.684	€ 4.297	€ 4	€ 4	€ 4
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 264.712	€ 269.431	€ 269	€ 269	€ 269
Totaal	€ 1.503.786	€ 1.466.782	€ 1.466	€ 1.466	€ 1.466

4.5 Programma Bevolkingszorg

Beleidskader

Meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio IJsselland 2015-2018.

De elf gemeenten in Veiligheidsregio IJsselland organiseren hun wettelijke taak voor de bevolkingszorg bij rampen en grote incidenten door de inzet van één gemeenschappelijk team, dat in 2016 verder wordt geprofessionaliseerd. Dit team houdt zich bij een ramp of groot incident bezig met de volgende processen:

- communicatie
- opvang en verzorging
- verwanteninformatie
- nazorg
- collectieve rouwverwerking
- registratie schade
- omgevingszorg
- facilitaire ondersteuning

Ontwikkelingen

Bij een ramp of groot incident wordt waar mogelijk een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van burgers.

De evaluatie van de geregionaliseerde bevolkingszorg in de eerste twee uitvoeringsjaren, die in juni 2015 aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd, vormt de leidraad voor de doorontwikkeling in 2016 en verder.

Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	Het team Bevolkingszorg staat voor het voorkomen van, het voorbereiden op en het bestrijden van rampen en crises en de gevolgen daarvan voor mens, dier en milieu. Daarbij richt Bevolkingszorg zich op acht processen (zie 'ontwikkelingen').	Crisisfunctionarissen halen normtijden 100% Crisisfunctionarissen worden voorzien van de middelen die nodig zijn voor het goed uitvoeren van hun functies. Alle relevante documenten en informatie is actueel en digitaal toegankelijk.
2.	Het team Bevolkingszorg draagt bij aan het redzaam en zelfredzaam zijn van de inwoners van IJsselland.	De functionarissen bevolkingszorg worden getraind op het gebruik maken van de redzaamheid en zelfredzaamheid van burgers. Bevolkingszorg doet actief mee met lokale en regionale initiatieven waarbij de inwoners worden gestimuleerd om redzaam en zelfredzaam te zijn.
3.	Het team Bevolkingszorg is een betrouwbaar, op zijn taak toegerust team. Hiertoe bevorderen we dat de functionarissen van het team Bevolkingszorg:	Functionarissen bevolkingszorg zijn opgeleid en geoefend volgens het monodisciplinair meerjarenplan opleiden, trainen en oefenen (OTO-plan). Deelname is minstens 90%.

Nr.	Resultaat	Acties
	– competent zijn; – opgeleid, getraind en geoefend zijn; – informatiegestuurd optreden; – gefaciliteerd worden in de uitvoering van hun taken.	Functionarissen bevolkingszorg zijn, waar daartoe aangewezen, opgeleid en geoefend volgens het multidisciplinair meerjaren OTO-plan. Sleutelfunctionarissen worden getraind in het automatiseringssysteem LCMS. Nieuwe medewerkers worden binnen drie maanden opgeleid. Er worden oefeningen georganiseerd met relevante partners (25% van de oefeningen).
4.	Het team Bevolkingszorg implementeert de verbeterpunten uit de Evaluatie Bevolkingszorg IJsselland 2015 en het landelijk Project Versterking Bevolkingszorg.	Actieve participatie gemeentesecretarissen en adviseurs crisisbeheersing in de koude fase. Uitvoeren actiepunten die voortkomen uit evaluatie bevolkingszorg.

Wat gaat het kosten?

Programma BEVOLKINGSZORG	begroting 2015	begroting 2016	meerjarenramingen x € 1.000		
			2017	2018	2019
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 152.255	€ 122.309	€ 123	€ 123	€ 123
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ 0	€ 0	€ -	€ -	€ -
Kapitaallasten programma	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 13.028	€ 13.261	€ 13	€ 13	€ 13
Totaal	€ 165.284	€ 135.570	€ 136	€ 136	€ 136

4.6 Programma Meldkamer

Beleidskader

De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het inrichten en in stand houden van een gemeenschappelijke meldkamer voor de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening en het ambulancevervoer. De politie draagt zorg voor de instandhouding van de meldkamer van de politie als onderdeel van de gemeenschappelijke meldkamer. Hetzelfde geldt voor de Regionale Ambulance-voorziening, die zorgt voor de meldkamer ambulancezorg als onderdeel van de gemeenschappelijke meldkamer. De Veiligheidsregio's IJsselland en VNOG maken tot 2017 gebruik van één gezamenlijke meldkamer, gevestigd in Apeldoorn. Hiervoor is een gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (MON) getroffen.

Ontwikkelingen

In het jaar 2016 zullen stappen worden genomen op het gebied van de vorming van de Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO). In het transitieakkoord meldkamers dat in september 2013 is bekrachtigd is afgesproken dat er landelijk tien multidisciplinaire meldkamers in stand worden gehouden. Voor ons gebied betekent dit dat de huidige vier meldkamers in de provincies Gelderland en Overijssel worden samengevoegd tot één meldkamer op de huidige locatie te Apeldoorn. De feitelijke realisatie van het eindplaatje is voorzien in 2021. In 2014 is daartoe een landelijke kwartiermakers-organisatie opgezet en in 2015 wordt de regionale kwartiermakers-organisatie vorm gegeven. Naar verwachting is in 2016 arbeidscapaciteit vanuit de veiligheidsregio nodig om in de aanloop naar de nieuwe situatie deelprojecten te bemensen die worden opgezet om de samenvoeging voor te bereiden. We willen een goede samenwerking bewerkstelligen met de nieuwe meldkamerorganisatie, alsmede de mogelijke financiële consequenties oplossen. Het doel is te komen tot een meldkamer die in staat is om haar taken uit te voeren tegen een laag kostenniveau bij een minimaal gelijkblijvend kwaliteitsniveau.

Welke resultaten bereiken we in 2016 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	Landelijke Meldkamer Organisatie	Activiteiten op het gebied van voorbereiden komst Landelijke Meldkamer
2.	Alarmeren van die eenheden die het snelst ter plekke kunnen zijn.	De melding wordt op basis van een uitvraag effectief geclassificeerd waarna een vakkundige, snelle en juiste alarmering van brandweereenheden volgt. De brandweereenheden worden door de centralist begeleid bij de inzet. In de eerste aanvang van een incident zorgt de centralist voor beeldvorming op basis van de beschikbare informatie. Ook zorgt de centralist bij opschaling voor het alarmeren van grootschalig optreden, de hoofdstructuur en andere instanties. De centralisten worden geoefend in hun

Nr.	Resultaat	Acties
		vaardigheden als centralist. Daarnaast doen de bij de MON aangesloten regio's een aantal oefeningen samen met de MON, waarbij de samenwerking tussen de MON en het veld wordt beoefend. De continuïteit van de meldkamer is gewaarborgd.
3.	Terugdringen aantal nodeloze meldingen	Bij een automatisch alarm wordt bij daarvoor van te voren bepaalde abonnees eerst de melding geverifieerd door middel van contrabellen. Daarnaast wordt een aantal nevenwerkzaamheden voor het Openbaar brandmeldsysteem uitgevoerd door centralisten. Dit bestaat onder meer uit het acteren op storingen en het behandelen van verzoeken tot testen van een installatie.
4.	De leidinggevende brandweerfunctionaris alarmeren die het snelst ter plekke kan zijn.	Alarmeren piketfunctionarissen op basis van actuele locatie van de functionaris mogelijk maken in plaats van op basis van piketgebieden.

Wat gaat het kosten?

Programma MELDKAMER	begroting 2015	begroting 2016	meerjarenramingen x € 1.000		
			2017	2018	2019
Exploitielasten programma (directe kosten)	€ 1.038.989	€ 929.111	€ 929	€ 929	€ 929
Exploitielasten programma (directe baten)	€ -148.606	€ -148.606	€ -148	€ -148	€ -148
Kapitaallasten programma	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 225.034	€ 229.047	€ 229	€ 229	€ 229
Project Landelijke Meldkamer Organisatie (Incidenteel)	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal	€ 1.115.417	€ 1.009.552	€ 1.010	€ 1.010	€ 1.010

5 Formatieplan 2016

Het vastgestelde formatieplan (inclusief de herziening in maart 2015) komt neer op 289,70 fte formatieplaatsen. Het onderstaande overzicht geeft een beeld van de hoofdindeling en omvang van de hoofdprocessen en ondersteunende diensten in de organisatie. De formatie is inclusief de gezamenlijke bedrijfsvoering Veiligheidsregio/ GGD. De brandweervrijwilligers in IJsselland (circa 800) maken geen deel uit van het formatieplan, de formatie betreft uitsluitend de beroepsbrandweer. Hetgeen onverlet laat, dat ook vrijwilligers een substantieel aandeel leveren in de arbeidsuren van diverse brandweerprocessen.

Formatieplan 2016 (totaal 289,70 fte*)			
Directie	2,00	Team Bestuur, Beleid & Communicatie	12,11
Brandweer (4 clusters / 4 werkprocessen)		Gemeenten	0,44
Clusters	9,82		
Repressie	22,37	GHOR	8,94
Risicobeheersing	32,85		
Vakbekwaamheid	20,00	Bedrijfsvoering	
Techniek en Beheer	21,56	Leiding + staf	3,60
24-uursdienst	81,00	HRM	14,50
	187,60	Financiën	15,00
		ICT	14,00
Meldkamer (centralisten)	7,60	Facilitaire zaken	16,00
			63,10
Veiligheidsbureau	7,91		
*) - alle onderdelen incl. leiding en secretariële ondersteuning)			
- in fte's (1,0 fte = 36,00 uur per week)			

In de begroting wordt volstaan met een weergave op hoofdlijnen van de formatie. Voor de toelichting bij het sturingsprincipe, de inrichtingskeus voor de brandweer met vier clusters en vier hoofdprocessen en de omvang per onderdeel wordt verwezen naar het organisatieplan en het formatieplan, zoals deze eerder werden vastgesteld bij de inrichting van de organisatie.

De inrichting van de bedrijfsvoering (overhead) met 63,1 fte is conform het in december 2013 vastgestelde organisatie- en formatieplan 'eenheid bedrijfsvoering' (inclusief de vastgestelde bezuinigingen).

6 Balans 2016 – 2019

6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk is de geprognoseerde balans tot en met 2019 opgenomen. De meerjarenbalans is een samenstelling van de balansgegevens van de Veiligheidsregio IJsselland.

Het jaar 2014 heeft als basis gediend en vervolgens is met de beschikbare gegevens een raming gemaakt voor de jaren daaropvolgend. Voor de vergelijkende cijfers was de rekening 2014 nog niet volledig beschikbaar, daarom is 2014 als prognose opgenomen.

BALANS VEILIGHEIDSREGIO IJSSELLAND						
bedragen x € 1.000						
Activa	Prognose 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
				2017	2018	2019
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa Huisvesting (kazernes)	28.059	23.460	10.419	10.123	8.148	7.906
Overige materiële vaste activa	17.101	23.312	22.360	21.507	20.209	19.037
Totaal vaste activa	45.160	46.772	32.779	31.630	28.357	26.943
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorderingen en overlopende activa	595	656	656	656	656	656
Uitzettingen in Rijks schatkist	2.269	0	0	0	0	0
Liquide middelen	0	125	125	125	125	125
Totaal vlottende activa	2.864	781	781	781	781	781
TOTAAL ACTIVA	48.024	47.553	33.560	32.411	29.138	27.724
Passiva						
	Prognose 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	2017	2018	2019
EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve	256	256	409	547	675	738
Bestemmingsreserve ontwikkeling Veiligheidsregio	564	315	315	315	315	315
Bestemmingsreserve transitie meldkamers	400	400	400	400	400	400
Bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten	136	378	530	666	682	562
Nog te bestemmen resultaat boekjaar	3.664					
Totaal eigen vermogen	5.020	1.349	1.654	1.928	2.072	2.015
VOORZIENINGEN	25	0	0	0	0	0
LANGLOPENDE SCHULDEN	28.296	39.919	25.621	24.198	20.781	19.424
KORTLOPENDE SCHULDEN						
Kasgeldlening financiering materiële activa	9.000	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Liquide middelen	368	0	0	0	0	0
Schulden en overlopende passiva	5.315	2.785	2.785	2.785	2.785	2.785
Totaal kortlopende schulden	14.683	6.285	6.285	6.285	6.285	6.285
TOTAAL PASSIVA	48.024	47.553	33.560	32.411	29.138	27.724

6.2 Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

Bij de bepaling van de waarderingsgrondslagen van de huisvesting en het brandweermaterieel is uitgegaan van de historische verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving op de materiële vaste activa vindt plaats volgens de lineaire methode met inachtneming van de verwachte levensduur, zoals vastgelegd in een bijlage bij de financiële uitgangspunten. Het grensbedrag waarboven investeringen worden geactiveerd bedraagt € 5.000.

Vlottende activa

De vlottende activa bestaan uit vorderingen, transitoria en liquide middelen. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

De algemene reserve en de bestemmingsreserves zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Ter financiering van de overname van de boekwaardes van negen brandweerpanden en van het brandweermaterieel van de gemeentes moeten door de Veiligheidsregio IJsselland leningen worden aangetrokken. De waardering hiervan is tegen de nominale waarde minus aflossingen.

Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is tegen de nominale waarde.

6.3 Cijfermatige toelichting activa

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa huisvesting

Circa 32% (in 2015: 50%) van de materiële vaste activa wordt gevormd door de huisvesting. Hierbij gaat het om negen brandweerpanden, die tijdelijk in eigendom worden genomen om de btw-herziening van enkele miljoenen euro's te voorkomen. Door de verkoop van de kazernes zit hier een afloop in.

Materiële vaste activa brandweermaterieel

De materiële vaste activa bestaat uit de overgenomen boekwaarde zoals deze per 31-12-2013 was opgenomen in de activa van de elf gemeenten (staat C) plus oude veiligheidsregio en de boekwaarde per 31-12-2013 van de bedrijfsvoering activa van de GGD. De totale omvang van al het

(brandweer)materieel bedraagt ultimo 2016 € 22,3 miljoen. In bijlage 2 is het meerjarig verloop van de materiële vaste activa weergegeven. Voornoemde bijlage is gebaseerd op gedetailleerde specificaties, die bij team Financiën ter beschikking zijn.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

Hierbij gaat het om vorderingen op publiek- en privaatrechtelijke lichamen, vooruitbetaalde bedragen en overige vorderingen. Het ultimo 2016 in de meerjarenbalans opgenomen bedrag van € 638.000 is gebaseerd op het gemiddelde van de historische gegevens van de laatste drie jaar. Voor de jaren na 2016 wordt ervan uitgegaan, dat de omvang hiervan ongewijzigd zal blijven.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen vormt de sluitpost van de geprognostiseerde balans. Het betreft de optelsom van het ultimo 2016 verwachte tegoed op de bankrekening en het op dat tijdstip in de organisatie aanwezige kasgeld.

6.4 Toelichting passiva

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

Voor de organisatie heeft het eigen vermogen enerzijds een 'financieringsfunctie' van de materiële vaste activa en anderzijds een 'bufferfunctie' voor incidentele tekorten en bedrijfsrisico's. De algemene reserve is het deel van het vermogen, waarop geen specifiek door het algemeen bestuur aangegeven bestemming rust. Na vaststelling van de jaarrekening 2013 van de Veiligheidsregio IJsselland is de omvang van de algemene reserve € 256.000. Bij de paragraaf bezuinigingen wordt voorgesteld om de incidentele voordelen, doordat er meer wordt bezuinigd dan noodzakelijk, toe te voegen aan de algemene reserve. Voor een toelichting op uitgangspunten voor de bepaling van de omvang van de algemene reserve wordt verwezen naar de paragraaf Risico's en weerstandsvermogen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd om aan reeds aangegane en toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Het totaal van de bestemmingsreserves per 31 december 2016 zal naar verwachting € 1.245.000 bedragen.

Voor de bestemmingsreserve 'Ontwikkeling veiligheidsregio' is uitgegaan van de verwachte stand per 31 december 2014. Rekening houdende met alle onttrekkingen, die zijn vermeld in de begroting of wijzigingen over 2015, resulteert dit in een reserve van € 315.000 op 31 december 2016.

Eind 2012 is van het Rijk een incidentele bijdrage ontvangen van € 400.000. De besteding hiervan is niet vrijblijvend. Het Rijk heeft aangegeven dat dit geld ingezet dient te worden ter dekking van de

kosten die de transitie van de meldkamers met zich meebrengen. In deze begroting is dit vertaald door hiervoor een afzonderlijke 'bestemmingsreserve transitie meldkamers' te benoemen. Hoe dit in verhouding staat tot de in de toekomst daadwerkelijke frictiekosten is op dit moment nog niet bekend en vormt hiermee een risico. Aangezien het tijdstip en de wijze waarop voornoemd bedrag besteed wordt nog onbekend is, is dit bedrag meerjarig tot en met 2019 als reservering blijven staan.

Met ingang van 2014 is een egalisereserve gevormd voor de kapitaallasten. In de begroting (en dus ook in de gemeentelijke bijdrage) wordt rekening gehouden met de gemiddelde kapitaallasten. De werkelijke kapitaallasten fluctueren echter jaarlijks. Deze jaarlijkse fluctuaties worden gedempt via deze egalisereserve. Het saldo van deze reserve loopt de komende jaren eerst op, maar neemt op termijn weer af. Ultimo 2016 is de geraamde 'bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten' € 530.000.

Langlopende schulden

De overname/ investeringen van het (brandweer)materieel maakt het voor de Veiligheidsregio IJsselland noodzakelijk leningen af te sluiten.

Een gedeelte (€ 3.500.000) kan tijdelijk volgens de geldende kasgeldlimiet worden gefinancierd met kortlopende leningen. Voor het resterende deel zullen langlopende leningen moeten worden afgesloten. Om te voldoen aan de regels omtrent de kasgeldlimiet gaan wij in de loop van 2015 langlopende leningen afsluiten (totaal maximaal ± € 14 miljoen). Bij het aantrekken wordt met de kasgeldlimiet en de renterisiconorm rekening gehouden.

Voor de tijdelijke overname van de negen brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal € 28,9 miljoen geleend van de betreffende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per kazerne aangesloten op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar). In de meerjarenraming is rekening gehouden met de aflossing van deze leningen.

Kortlopende schulden

Zoals hiervoor bij langlopende schulden is vermeld, wordt overeenkomstig de kasgeldlimiet, een deel van de materiële vaste activa gefinancierd met kortlopende leningen (€ 3.500.000). In deze meerjarenbalans is ervan uitgegaan dat deze kortlopende financiering in de komende jaren tot en met 2019 ongewijzigd blijft. Daarnaast zijn er overige kortlopende schulden. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan verschuldigde bedragen aan crediteuren, transitoria en overige overlopende posten, die zich per balansdatum voordoen. Deze laatste categorie kortlopende schulden zijn bepaald op basis van het gemiddelde van historische gegevens.

7 Paragraaf risico's en weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de Veiligheidsregio IJsselland bestaat uit de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen in de vorm van voorzieningen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de Veiligheidsregio IJsselland.

Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden waarover de Veiligheidsregio IJsselland beschikt om niet geraamde kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van het takenpakket. In deze paragraaf gaan wij in op de risico's en de beschikbare en gewenste weerstandscapaciteit.

7.1 Risico's en onzekerheden

Risicoanalyse

Door de elf gemeenten en de voormalige veiligheidsregio is maar door een beperkt aantal een financiële risicoanalyse uitgevoerd. In de beschikbare risicoanalyses zijn geen noemenswaardige risico's beschreven voor de brandweer. Daarom is het niet mogelijk om voor de begroting 2016 de risico's te kwantificeren. Het voorstel is om, nadat de Veiligheidsregio IJsselland in nieuwe vorm enkele jaren heeft gefunctioneerd, een systematische risicoanalyse uit voeren.

Samenvoeging meldkamers

Er komt één landelijke meldkamerorganisatie (LMO), gepositioneerd bij de Nationale Politie en onder verantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid & Justitie. De minister heeft al landelijk een bezuiniging ingeboekt:

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
€ 10 mln.	€ 10 mln.	€ 20 mln.	€ 20 mln.	€ 30 mln.	€ 30 mln.	€ 50 mln.

Wat deze bezuiniging betekent voor de Veiligheidsregio IJsselland is op dit moment nog onbekend. In de zomer van 2014 is er landelijk een nulmeting gedaan van alle meldkamers. De uitkomsten worden gebruikt om het financiële kader en uitgangspunten te bepalen. Wij volgen dit nauwgezet samen met de Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland (samen één meldkamer).

Voor incidentele frictie- en ontvlechtingskosten hebben wij op dit moment een bestemmingsreserve van € 400.000. Hoe dit in verhouding staat tot de in de toekomst daadwerkelijke frictie- en ontvlechtingskosten is op dit moment nog niet bekend en vormt hiermee een risico.

Voor Veiligheidsregio IJsselland brengt dit in de komende jaren inhoudelijke, financiële en personele vraagstukken mee in verband met:

- de samenwerking met de landelijke projectorganisatie LMO;
- een financieel overdrachtsdocument, een businesscase per nieuwe meldkamerlocatie, een overeenkomst per nieuwe meldkamerlocatie;
- het oplossen van eventuele financiële consequenties voor de veiligheidsregio;

- de positie en rechtspositie van de medewerkers van de meldkamer brandweer;
- de vraag of een regionale opschalingsruimte in IJsselland nodig is. Het transitieakkoord bevat afspraken daarover voor regio's zonder eigen meldkamer;
- de vraag welke voorzieningen nodig zijn voor de brandweer indien de LMO bepaalde diensten niet meer gaat leveren of in verband met landelijke standaardisering in de LMO.

Landelijke bezuinigingen / gemeenteraadsverkiezingen

De economische recessie heeft ook zijn weerslag op de gemeenten en dus op de veiligheidsregio. In het afgelopen jaar heeft het kabinet al substantieel bezuinigd en de verwachting is dat het einde nog niet in zicht is. De herschikking van rijksbeleid gaat in de huidige situatie veelal gepaard met onvoldoende herschikking van middelen. De herijking van het gemeentefonds kan gevolgen hebben. Het is niet uit te sluiten dat de veiligheidsregio de komende jaren weer met aanvullende bezuinigingen wordt geconfronteerd. Het grootste deel van de uitgaven van de veiligheidsregio bestaan uit personele lasten. Dit maakt de noodzaak voor deugdelijk flankerend beleid des te groter.

Regionaal brandmeldsysteem

Bij de samenvoeging van de meldkamers in 2017 zal ook nagedacht moeten worden over de samenwerking op het gebied van het openbaar meldsysteem met de vijf regio's in Gelderland en Overijssel. Het is wenselijk hiervoor een gezamenlijk project te starten in 2015.

RUD's

Een belangrijke ontwikkeling is de vorming van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) en de manier waarop Veiligheidsregio IJsselland gaat samenwerken met het bevoegd gezag en de RUD's. De RUD's zijn netwerkconstructies die de uitvoering van taken op het gebied van de nieuwe Omgevingswet (o.a. vergunningverlening, toezicht en handhaving) van provincie, waterschap en gemeenten gaan verzorgen. De organisatorische en financiële gevolgen van deze ontwikkeling zijn nog niet te overzien.

Financiële effecten besluiten Veiligheidsberaad

Een algemeen voorbeeld van een financieel risico vormen de besluiten van het Veiligheidsberaad. De voorzitters van de veiligheidsregio's hebben zitting in het Veiligheidsberaad. Landelijk worden gezamenlijke kwaliteitsafspraken en convenanten gemaakt. Hieruit kunnen niet geraamde financiële effecten voortvloeien.

Herijking brede doeluitkering

Vanaf december 2012 wordt in de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)-circulaire melding gemaakt van een aanstaande herijking van het gemeentefonds en de BDuR. Het subcluster 'Brandweer en Rampenbestrijding' in het gemeentefonds en de BDuR zijn de twee geldstromen van het Rijk aan de medeoverheden voor de uitgaven op het terrein van brandweer, GHOR, rampenbestrijding en crisisbeheersing. De ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Veiligheid & Justitie laten de herijking van beide geldstromen in één onderzoek uitvoeren. De onderzoekers komen met onderbouwde verbetervoorstellen voor de verdeling van het totaal van de

BDuR-middelen en gemeentefonds. Daarbij gelden de volgende randvoorwaarden en uitgangspunten:

- eenvoud in opzet en toepassing van de verdeling;
- rekening houden met het doel van de BDuR in relatie met het doel en de financiering van veiligheidsregio's langs de lijn van het gemeentefonds en de gemeenten;
- de omvang van de BDuR (inclusief de BTW- compensatie) is geen onderdeel van het onderzoek;
- bij het onderzoek wordt gebruik gemaakt van de jaarrekening 2012 en 2013 en de begroting 2014 van alle veiligheidsregio's;
- bij het onderzoek kunnen de uitkomsten van eerder verrichte, in dit verband relevante onderzoeken, zowel financiële als beleidsmatige worden betrokken;
- bij substantiële financiële herveeldeeffecten bij een nieuw verdeelsysteem dienen de onderzoekers voorstellen te doen voor een geleidelijke overgang.

De resultaten worden in de meicirculaire 2015 van het gemeentefonds en de junicirculaire 2015 van de BDuR gepubliceerd. Voor zowel het subcluster Brandweer en Rampenbestrijding in het gemeentefonds als voor de BDuR zal dan per 1 januari 2016 de herverdeling worden doorgevoerd.

Qua planning past dit goed in de bestuurlijke afspraak om vanaf 2017 de verdeelmethode van de Veiligheidsregio IJsselland (lees bijdragen van de gemeenten) te evalueren. De onderzoekresultaten van de herijking kunnen worden betrokken in de eigen IJssellandse evaluatie in het najaar van 2015, die wij samen met de gemeenten gaan doen.

7.2 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van Veiligheidsregio IJsselland bestaat uit de (bestemming)reserves voor zover daar vrij over kan worden beschikt en de post onvoorzien. De algemene reserve behoort tot de weerstandscapaciteit van Veiligheidsregio IJsselland. De stand van de algemene reserve per 1 januari 2015 bedraagt € 256.000.

In de paragraaf Bezuinigingen wordt voorgesteld om in 2016 incidenteel € 152.500 toe te voegen aan het weerstandsvermogen. In de begroting is een post voor incidentele onvoorzien uitgaven opgenomen. In de begroting 2016 wordt hiervoor een bedrag van € 78.000 geraamd. In totaal bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit in 2016 € 486.500.

Er is geen algemene norm te stellen voor een algemene eenduidige relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Aangezien de risico's niet altijd kwantificeerbaar zijn, is het lastig een minimumnorm voor de noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit te bepalen. In het verleden is dit aspect door de veiligheidsregio wel onderzocht. De conclusie uit het onderzoek was dat geen oordeel kon worden gegeven over de benodigde omvang van het weerstandsvermogen. Wel kan nu worden geconcludeerd dat de risico's die destijds zijn geschetst structurele financiële gevolgen kunnen hebben, terwijl de beschikbare weerstandscapaciteit alleen uit incidentele middelen bestaat. Dit betekent dat bij een calamiteit met een structureel financieel effect de financiële gevolgen slechts voor een beperkte periode kunnen worden gedekt. In die periode zal een structurele oplossing moeten worden gevonden.

De weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen dienen idealiter zodanig van omvang te zijn dat de Veiligheidsregio IJsselland over voldoende middelen en mogelijkheden beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit:

- ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken;

- dwingt tot compensatie door deelnemende gemeenten;
- en/of dwingt tot bezuinigingen die een negatieve invloed hebben op het dienstverleningsniveau van de Veiligheidsregio IJsselland.

Als richtlijn voor de omvang van de algemene reserve wordt een percentage van 2,5% van de totale begrote lasten voor de Veiligheidsregio IJsselland inclusief de geregionaliseerde brandweer gehanteerd (€ 1.000.000) met een ondergrens van 1% (€ 400.000). Dit percentage is afgeleid van percentages gehanteerd door andere veiligheidsregio's en gemeenten in Nederland.

Indien de algemene reserve onder de ondergrens zakt wordt dit door de deelnemende gemeenten aangevuld naar rato van de relatieve financiële bijdrage. Indien de grens van 2,5% (€ 1.000.000) wordt bereikt, wordt het surplus verdeeld over de deelnemende gemeenten op basis van hun relatieve financiële bijdrage tenzij het algemeen bestuur op basis van een geactualiseerde risico-inschatting op dat moment anders besluit.

Voor 2016 wordt geen aanvullende incidentele bijdrage van de gemeenten gevraagd om de algemene reserve op het minimumniveau te brengen. De Veiligheidsregio IJsselland probeert via het resultaat de gewenste omvang van de algemene reserve te realiseren. Bij de jaarrekening 2014 en 2015 wordt gekeken of dit een realistisch uitgangspunt is. Dit uitgangspunt betekent wel dat het weerstandsvermogen beperkt is met alle risico's van dien.

8 Paragraaf bedrijfsvoering

Beleidskader

Met ingang van 1 januari 2014 heeft de opbouw plaatsgevonden van een (ver)nieuw(d)e eenheid Bedrijfsvoering voor Veiligheidsregio en GGD. Deze eenheid Bedrijfsvoering is gebaseerd op het door het bestuur van de veiligheidsregio vastgestelde organisatie- en formatieplan. Aan het eind van het eerste bedrijfsjaar is het formatieplan herzien en is er een dienstverleningsovereenkomst (DVO) vastgesteld tussen veiligheidsregio en GGD. In deze DVO zijn de taken en verantwoordelijkheden van de eenheid Bedrijfsvoering vastgelegd, en is de kwaliteit van de dienstverlening gedefinieerd. Deze zijn ook van toepassing op de veiligheidsregio.

In het jaar 2015 is de eenheid Bedrijfsvoering aan de hand van de DVO verder uitgebreid. In het formatieplan is naast de vaste formatie ook flexibele formatie beschikbaar. Deze flexibele formatie dient tot 1 januari 2017, in de eerste drie opbouwjaren van de eenheid Bedrijfsvoering, om op projectbasis invulling te geven aan verbeter- en ontwikkelacties. Daarnaast was er aandacht voor de uitbesteding van bedrijfsvoeringstaken aan (gemeentelijke) alliantiepartners. Een kostenefficiënte taakinvoering en het verminderen van kwetsbare bedrijfsvoeringstaken stonden hierbij centraal. Op deze wijze is er in 2015 voor gezorgd dat de dienstverlening vanuit de eenheid Bedrijfsvoering voor zowel de VR als de GGD op een degelijk en betrouwbaar niveau is gebracht.

Het jaar 2016 moet zich voor de bedrijfsvoeringstaken kenmerken door betrouwbaarheid, stabiliteit, continuïteit en beheersing.

Wat willen we bereiken?

1. *In 2016 is het de ambitie om verder te groeien naar een stabiele organisatie.*
Dit betekent dat, na het op orde brengen van het fundament, de basisrollen en systemen, de uitvoering van het werk en de doorontwikkeling gaan plaatsvinden naar meer planmatig werken. Planmatig werken is erop gericht om het werk dusdanig te organiseren dat de resultaten worden gehaald binnen de gestelde tijd en met aanwezige middelen. Dit vereist ook dat we werkwijzen regelmatig evalueren en waar nodig bijstellen. Blijvend ontwikkelen, 'lerende organisatie', en het 'in control zijn' vormen hierbij belangrijke kernbegrippen.
2. *'Slim organiseren' door gebruik te maken van c.q. aan te sluiten bij de reeds opgebouwde capaciteiten en ervaringen.*
Een compacte, flexibele en procesgestuurde eenheid die transparant is, gericht samenwerking zoekt binnen en buiten de organisatie en het management ontzorgt op de bekende PIOFACH-taken en ondersteunt bij de juiste informatievoorziening. Niet voorop loopt als het gaat om ontwikkeling en innovatie, maar deze wel op de voet volgt en waar nodig integreert in het werk.
3. *Wisselwerking tussen management en bedrijfsvoering.*
Het succes van de eenheid staat of valt met deze wisselwerking. De ontwikkeling van de eenheid vraagt inzet van beide partijen, waarbij heldere afspraken, het nakomen van deze afspraken, het managen van verwachtingen én het elkaar aanspreken op afspraken essentiële elementen vormen en bijzondere aandacht verdienen als het gaat om onze 'cultuur'.
4. *Gezamenlijk gedeeld vertrouwen.*
Vanuit een gedeeld vertrouwen zal gezamenlijk verder moeten worden gewerkt aan de opbouw

van de eenheid door regelmatig af te stemmen, vallen en opstaan en blijvend streven naar verbetering.

Financieel kader

Het beschikbare financieel kader voor de eenheid Bedrijfsvoering is in beginsel gebaseerd op de beschikbare middelen uit de begrotingen van 2014 voor VR en GGD. Met de herziening van het formatieplan eind 2014, is voorzien in een reductie van enkele formatieplaatsen. Daarnaast kent het herziene formatieplan een aantal flexibele formatieplaatsen. In 2016 wordt beoordeeld of deze flexibele formatie tot een verdere reductie van de totale formatie kan leiden. Dit levert dan een bijbehorende kostenbesparing op.

Voor de samenwerking met betrekking tot de bedrijfsvoering tussen GGD en VR is een overeenkomst 'kosten voor gemene rekening' gesloten. Kern van de 'gemene rekening' is dat geen BTW verrekend hoeft te worden en dat de financiële risico's op basis van de gehanteerde verdeelsleutel gedeeld worden over de deelnemende partijen. De verdeelsleutel tussen VR en GGD is ook voor 2015 vastgesteld op 56 om 44 procent. Eind 2015 wordt beoordeeld of herziening van deze verdeelsleutel aan de orde is.

De gemene rekening wordt alleen gebruikt indien er sprake is van gezamenlijke kosten voor de bedrijfsvoering van VR en GGD. Zo veel mogelijk bedrijfsvoeringsbudgetten worden specifiek toegewezen aan de GGD en de VR. De bedragen die via de gemene rekening lopen worden daardoor zoveel als mogelijk beperkt.

De kosten van bedrijfsvoering maken onderdeel uit van de indirecte kosten per programma.

9 Paragraaf verbonden partijen

In deze paragraaf geven wij inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee Veiligheidsregio IJsselland een bestuurlijke en financiële band heeft. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang bedoelen wij dat de Veiligheidsregio IJsselland middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op de Veiligheidsregio IJsselland kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als de Veiligheidsregio IJsselland bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling

Het bevorderen van de opleiding, oefening en training van brandweermedewerkers. Hieronder vallen geen commerciële en marktgerichte activiteiten. Stichting BOGO is gevestigd te Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het algemeen bestuur van de stichting bestaat uit 16 leden. Het stichtingsbestuur benoemt de bestuursleden. Veiligheidsregio IJsselland heeft 2 leden in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit zes leden van het algemeen bestuur. Na liquidatie van de stichting komt het aanwezig batig saldo ter beschikking van de deelnemende samenwerkingsverbanden.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de twee leden in het algemeen bestuur en de bestuurlijke afvaardiging in het dagelijks bestuur.

Meldkamer Oost Nederland

Doelstelling

Het bestuur van de Veiligheidsregio IJsselland heeft volgens artikel 35 van de Wet veiligheidsregio's de beschikking over een gemeenschappelijke meldkamer die is ingesteld en in stand wordt gehouden door het bestuur ten behoeve van de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak. Met dien verstande dat de nationale politie zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van de meldkamer en de vergunninghouder van de ambulancezorg voor de ambulancezorg.

Per 1 oktober 2010 is de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland van kracht. De meldkamer is gevestigd in Apeldoorn en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling is gevestigd in Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland is verantwoordelijk voor de multidisciplinaire meldkamer en de alarmcentrale van de brandweer. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland voert het beheer van de meldkamerfaciliteiten. De kosten voor de exploitatie worden op basis van een begroting (en nacalculatie) gedeclareerd bij de Veiligheidsregio IJsselland.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de leden in het bestuur.

10 Paragraaf financiering

10.1 Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (FIDO) bepaalt dat een financieringsparagraaf in de begroting wordt opgenomen. Ook is vastgelegd welke informatie de financieringsparagraaf dient te bevatten. Dit zijn de:

- kasgeldlimiet;
- renterisiconorm;
- liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- rentevisie;
- rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

10.2 Treasurystatuut

Veiligheidsregio IJsselland heeft in december 2013 een treasurystatuut vastgelegd. In dit treasurystatuut is een aantal zaken gedetailleerd uitgewerkt voor (rente)risicobeheer, koersrisicobeheer en kredietrisicobeheer. Hiervoor is een door gemeenten en andere veiligheidsregio's gehanteerd format gebruikt. Enkele belangrijke zaken die zijn vastgelegd betreffen: het gebruik van derivaten dat niet meer is toegestaan, de verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de verschillende functies.

Het kabinet heeft besloten dat alle decentrale overheden vanaf 1 januari 2014 gaan schatkistbankieren, waaronder ook de gemeenschappelijke regelingen. Dit geldt ook voor de veiligheidsregio.

10.3 Berekening kasgeldlimiet en bepaling financieringspositie 2016

De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt 8,2%. Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld (korter dan 1 jaar). Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Daarom wordt de kasgeldlimiet gekoppeld aan het begrotings-totaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen. In de praktijk is dat de begroting zoals die naar de toezichthouder wordt gezonden. Als, naar het oordeel van de toezichthouder, de begroting doelbewust is opgeblazen, dan kan de toezichthouder maatregelen nemen om het totaal te corrigeren.

De kasgeldlimiet voor de Veiligheidsregio IJsselland bedraagt $0,082 * € 42.800.000 = € 3,5$ miljoen. Tot aan deze limiet kan kort (looptijd < 1 jaar) worden geleend.

De informatie over de kasgeldlimiet staat in de begroting en het jaarverslag. De verplichte kwartaalopgaven komen daarmee te vervallen. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang om overschrijdingen tijdig te signaleren. Als in twee achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld. Er wordt dan een plan opgesteld, waarin staat hoe in de toekomst aan de kasgeldlimiet voldaan wordt.

10.4 Renterisiconorm

Door berekening van de renterisiconorm verkrijgen wij inzicht in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. De renterisiconorm is gebaseerd op het begrotingstotaal.

Het Rijk heeft regels gesteld hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal dienen te beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (FIDO). Hoeveel geld gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen mogen lenen (herfinancieren), is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal één jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend (herfinanciering) mag worden voor een periode langer dan één jaar.

Door de samenhang tussen beide normen, zijn gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsverbanden gedwongen naar een evenwichtige opbouw van hun leningenportefeuille te zoeken. De doelstelling achter deze renterisiconorm is dat gemeenten hun leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. Om dat te kunnen realiseren, zullen zij een goede meerjarige liquiditeitenprognose moeten opstellen en deze periodiek moeten actualiseren.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. De jaarlijkse aflossing mag maximaal 20% van het begrotingstotaal zijn. Voor de Veiligheidsregio IJsselland gaat het om € 8,56 miljoen. Praktisch betekent dit dat de veiligheidsregio veel vrijheid heeft in het aantrekken van leningen met een looptijd langer dan één jaar en dat wij langlopende lening moet splitsen in verschillende looptijden.

10.5 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Door de toename van materieel en kapitaalgoederen en de tijdelijke overname van een deel van de jonge brandweerkazernes en -posten heeft de nieuwe Veiligheidsregio IJsselland een financieringsbehoefte. Dit leidt tot omvangrijke uitgaande kasstromen waardoor het aantrekken van leningen noodzakelijk was en is.

Voor de tijdelijke overname van de brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal € 28,9 miljoen geleend van verschillende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijden van de lening per gebouw aangesloten op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar).

Eind 2015 wordt de kazerne in Kampen weer overgedragen aan de gemeente. Hiermee komt de langlopende lening van € 3,7 miljoen (stand per 31-12-2015) te vervallen. Eind 2016 wordt de kazerne Marsweg te Zwolle weer overgedragen aan de gemeente. Hiermee komt de langlopende lening van € 12,9 miljoen (stand per 31-12-2016) te vervallen.

Voor investering in het materieel worden mogelijk in 2015 twee langlopende lening aangetrokken (max ± € 12 miljoen). Bij het aantrekken wordt met de kasgeldlimiet en de renterisiconorm rekening gehouden. Bij het aantrekken van leningen wordt advies ingewonnen van de treasurer van de gemeente Zwolle. De organisatie probeert zoveel mogelijk met kort geld te financieren. Hierdoor denken wij in 2016 geen langlopende lening te hoeven afsluiten. Door adequaat de

renteontwikkelingen te blijven volgen kan optimaal gebruik worden gemaakt van de huidige lage rentepercentages.

10.6 Rentevisie

Ook in de begroting 2016 gaan wij uit van 4% rente voor bestaand en nieuw aan te trekken materieel en 3,5% voor het tijdelijk overnemen van een aantal gebouwen. Wanneer tegen lagere percentages leningen aangetrokken kunnen worden dan begroot, zal dit tot lagere rente- en kapitaallasten leiden voor de Veiligheidsregio IJsselland. Dit zijn incidentele voordelen en, als deze zich voordoen, worden via de tussentijdse bestuursrapportages voorstellen gedaan over de verwerking van deze voordelen.

Op korte termijn zullen wij verdere ervaringscijfers moeten verkrijgen voor onze treasuryfunctie.

Over de reserves en voorzieningen wordt geen rente berekend. Voor het meerjarenperspectief hanteren we ook de rentepercentages van 3,5% en 4%.

10.7 Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

De opbrengst uit de financieringsfunctie is de creditrente in rekeningcourant (schatkistbankieren). Op begrotingsbasis beschouwen we de ontvangen rente (geringe) als incidentele inkomsten.

10.8 Financieringsportefeuille

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is de gehele leningenportefeuille nog niet bekend. Voor het tijdelijk overnemen van gebouwen is € 28,9 miljoen aan financiering aangetrokken via de betreffende gemeenten. Voor de overname en financiering van het brandweermaterieel wordt in de loop van 2015 voor een deel langlopende financiering (maximaal € 12 miljoen) aangetrokken.

11 Paragraaf bezuinigingen

In 2013 is het financieel kader van de nieuwe veiligheidsregio (na regionalisering van de gemeentelijke brandweer) bepaald. Bij de bestuurlijke afronding hiervan is besloten dat de nieuwe organisatie zelf de nadelige effecten van de btw-compensatie en de kosten van uitvoering van het sociaal plan op diende te vangen. Daarnaast is besloten om vanaf 2015 aanvullend een taakstelling op te nemen. Deze aanvullende taakstelling van € 330.000 per jaar leidt tot een verlaging van de gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio.

Omvang bezuinigingsopdracht	2016	2017	2018	2019	2024
a. nadelig BTW-effect	198.000	273.000	348.000	423.000	798.000
b. effecten (aflopend) sociaal plan	80.000	70.000	60.000	50.000	0
c. extra bezuinigingsopdracht	330.000	330.000	330.000	330.000	330.000
totaal	608.000	673.000	738.000	803.000	1.128.000

In het meerjarenbeeld loopt de in te vullen taakstelling nog met € 325.000 op van € 803.000 in 2019 naar € 1.128.000 in 2024.

(een nog oplopend btw-nadeel met 5 jaar x € 75.000 = € 375.000 met daartegenover een geraamde afloop van de extra kosten van het sociaal plan met 5 jaar x - € 10.000 = - € 50.000)

In het najaar 2014 zijn ambtelijk bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt. Bij het uitwerken van de voorstellen is er vooral gekeken naar voorstellen die gericht zijn op efficiëntieverbetering. Het dienstverleningsniveau van de veiligheidsregio blijft in stand na uitvoering van de voorstellen. In het algemeen bestuur van december 2014 zijn de bezuinigingsvoorstellen vastgesteld. De voorstellen zijn opgenomen in bijlage 6.

Het totaal aan vastgestelde bezuinigingsvoorstellen is hoger dan de taakstelling. Hieronder in een overzicht weergegeven.

	2016	2017	2018	2019
Bezuinigingstaakstelling	€ 608.000	€ 673.000	€ 738.000	€ 803.000
Bezuinigingsvoorstellen	€ 760.500	€ 810.500	€ 865.500	€ 865.500
Verschil	€ -152.500	€ -137.500	€ -127.500	€ -62.500

Dit zijn incidentele voordelen voor het desbetreffende jaar. Wij stellen voor om deze voordelen te gebruiken om ons weerstandsvermogen op peil te brengen. Ook met het oog op de risico's die wij nog hebben met de landelijke meldkamerorganisatie en de herijking van de BDuR.

In het kader van de bezuinigingen is het voor een volledig beeld goed om op deze plaats even terug te kijken op twee aspecten die bij de afronding van de financiële nulmeting en het financieel kader eveneens aandacht verdienen. Dit schept een totaal beeld van de efficiëncyslagen die er zijn gemaakt en de bezuinigingen die nog ingevuld worden.

1. Al verwerkte bezuinigingen bij de elf brandweerkorpsen in de begrotingen 2012 en 2013.

a. Bezuinigingen in brandweerbegroting 2012	€ 700.000
b. Geplande bezuinigingen brandweer 2013 e.v.	€ 850.000
Totaal ingevulde/geplande bezuinigingen op brandweertaak door gemeenten voor 1-1-2014 *)	€ 1.550.000

*) leidt tot een lager instapbudget voor gemeenten

2. Afspraken financiële nulmeting omtrent inrichting nieuwe organisatie

a. Versobering inrichting overhead VRIJ t.o.v. toegerekende overhead gemeenten aan brandweer	€ 775.000
b. Zichtbaar maken opbrengst restwaarde brandweervoertuigen	€ 85.000
Totaal afspraken inrichtingskader (lastenverlaging t.o.v. situatie met 11 korpsen) *)	€ 860.000

*) verwerkt in meerjarenbegroting 2014-2017, leidt tot lagere bijdrage t.o.v situatie voor 1-1-2014

Samenvattend een totaalbeeld van gerealiseerde en geplande kostenverlaging op het brandweerbudget met ± € 3,5 miljoen. Dit bedrag komt neer op kostenreductie van 10% van de gemeentelijke bijdragen.

Bijlage 1 Technische uitgangspunten begroting

Hieronder nog even de belangrijkste uitgangspunten op een rij die bij de samenstelling van deze begroting zijn gehanteerd en waarmee in de cijferopstellingen rekening is gehouden:

- a. Nota financiële uitgangspunten en kaders van het deelproject Financiën in het project Vorming Brandweer.
- b. Uitkomsten financiële 0-meting 2012 per gemeente (brandweer).
- c. De indexering voor loon en prijzen van de cijfers is verwerkt conform de technische uitgangspunten.
- d. Een meerjarig oplopende aanvullende bezuinigingstaakstelling waardoor de netto bijdrage van de gemeenten vanaf 2015 met € 330.000 is afgenomen.
- e. Het totaal aan bezuinigingen voor de nieuwe organisatie ligt fors hoger dan het netto effect voor de gemeenten. De belangrijkste reden is het vanaf 1-1-2014 optredende btw-nadeel door ontoereikende compensatie voor de btw via de BDuR.
- f. Het btw-nadeel gaat de komende jaren door de vervangingsinvesteringen jaarlijks met ± € 75.000 toenemen. Gelet op de financiële situatie bij de gemeenten is het uitgangspunt dat de Veiligheidsregio dit structureel toenemende nadeel zelf oplost.
- g. Alle lasten zijn geraamd inclusief 21% btw.
- h. De berekeningen voor de genormaliseerde kapitaallasten van alle brandweermaterieel afgelopen jaar zijn gebaseerd op actuele vervangingswaarden (inclusief btw).
- i. De personeelslasten zijn gebaseerd op de omvang (289,70 fte) en opbouw van het formatieplan, inclusief de nieuwe eenheid bedrijfsvoering voor de Veiligheidsregio en de GGD.
- j. De gezamenlijke eenheid bedrijfsvoering maakt deel uit van de Veiligheidsregio IJsselland. Deze begroting is gebaseerd op het financieel kader zoals deze werd uitgewerkt in het vastgestelde organisatie- en formatieplan van de “eenheid bedrijfsvoering”.
- k. De raming van de bijkomende personeelslasten (bijvoorbeeld toelagen onregelmatigheid, piket en garantiebedragen) zijn gebaseerd op de werkelijke kosten over de maanden januari en februari van 2015.
- l. De vergoedingen aan de brandweervrijwilligers zijn met indexering gebaseerd op de gehouden inventarisatie van de werkelijke uitgaven 2011 door het deelproject Personeel in het project Vorming Brandweer. Ervaringscijfers zijn in de regionale organisatie nog niet beschikbaar. In de zomer van 2015 gaan wij een analyse doen op de vrijwilligersvergoedingen.
- m. De vervangingsinvesteringen van het brandweermaterieel zijn gebaseerd op de in het deelproject Materieel en Gebouwen gehouden inventarisatie in 2012. De afschrijving is geraamd conform de vastgestelde termijnen. De begrote vervangingsinvesteringen (> € 5.000) over de jaren 2016-2019 zijn intern afgestemd. In 2015 gaan wij intern kritisch kijken naar de inventarisatielijsten uit 2012. Hiermee willen wij komen tot een meerjarig vervangingsschema van het brandweermaterieel.

Technische uitgangspunten begroting 2016

Bij het opstellen van de begroting 2016 worden financieel technische uitgangspunten gehanteerd met betrekking tot het indexeren van prijzen en lonen en het te hanteren rentepercentage.

Voor de Veiligheidsregio IJsselland worden de technische uitgangspunten voor de begroting afgeleid van de begrotingsuitgangspunten die door de gemeente Zwolle worden gehanteerd. Dit volgens de door het algemeen bestuur, op 19 juni 2013, vastgestelde financiële uitgangspunten en kaders Veiligheidsregio IJsselland (punt 45).

Nieuw beleid

Effecten van beleidsintensiveringen en/of nieuw beleid worden opgevangen binnen het bestaande financiële kader. De gemeentelijke bijdrage aan de veiligheidsregio neemt hiervoor niet toe.

Diensten van derden en materiële kosten (bestaand beleid)

Voor het indexeren van de diensten van derden en materiële kosten wordt voorgesteld 1,25% te hanteren, dit in afstemming met de gemeente Zwolle. Hetzelfde percentage wordt ook gehanteerd voor de inkomsten.

Personeelslasten (bestaand beleid)

Voor 2016 gaat de gemeente Zwolle uit van een loonsomontwikkeling van 2%, voorgesteld wordt dit ook te hanteren voor de veiligheidsregio. De verwachting is dat er sprake zal zijn van een gematigde salarisontwikkeling gebaseerd op een verwachte cao van 1,5% en een voorzichtig optimisme over de economische ontwikkeling. Voor de ontwikkeling van de sociale lasten wordt een percentage van 0,5% voorgesteld. Mochten de werkelijke stijgingen van de personele lasten lager/hoger zijn dan begroot, wordt dit via een nacalculatie verrekend met de gemeenten.

Bijlage 2 Materiële vaste activa

MATERIËLE VASTE ACTIVA VEILIGHEIDSREGIO IJSSELLAND						
bedragen x € 1.000						
	Prognose	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
Onderdeel	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Boekwaarde beginstand						
Veiligheidsregio HUISVESTING	0	28.059	23.460	10.420	10.123	8.148
Overige vaste activa	1.634	17.101	23.312	22.359	21.507	20.208
Totaal boekwaarde beginstand	1.634	45.160	46.772	32.779	31.630	28.356
Investerings						
Veiligheidsregio HUISVESTING	28.901	0	0	0	0	0
Overige vaste activa	18.358	8.950	2.526	2.838	2.631	3.021
Totaal investeringen	47.259	8.950	2.526	2.838	2.631	3.021
Afschrijvingen						
Veiligheidsregio HUISVESTING	842	842	707	297	297	242
Overige vaste activa	2.891	2.739	3.479	3.690	3.930	4.193
Totaal afschrijvingen	3.733	3.581	4.186	3.987	4.227	4.435
Desinvesteringen						
Veiligheidsregio HUISVESTING	0	3.757	12.333	0	1.678	0
Overige vaste activa	0		0	0	0	0
Totaal desinvesteringen	0	3.757	12.333	0	1.678	0
Boekwaarde eindstand						
Veiligheidsregio HUISVESTING	28.059	23.460	10.420	10.123	8.148	7.906
Overige vaste activa	17.101	23.312	22.359	21.507	20.208	19.036
Totaal boekwaarde eindstand	45.160	46.772	32.779	31.630	28.356	26.942

Bijlage 3 Onderhoud en huisvesting materieel

Met uitzondering van de gebouwen die jonger zijn dan 10 jaar wordt de huisvesting gehuurd van de elf gemeenten. De huurprijs wordt gebaseerd op de kostprijs voor de gemeenten. Op basis van de begrotingen van de gemeenten zijn de volledige huisvestingskosten in beeld gebracht inclusief de kosten voor groot onderhoud.

Het groot onderhoud voor alle brandweerkazernes wordt uitgevoerd door de gemeentelijke vastgoedonderdelen. De kosten van dit groot onderhoud zijn in de nulmeting in beeld gebracht en maken naast de gemiddelde kapitaallasten deel uit van de huurprijzen.

Bij de negen brandweerkazernes die vanaf 2014 in eigendom zijn van de Veiligheidsregio IJsselland wordt het gemiddelde bedrag van het meerjarig groot onderhoudsplan gehanteerd als vergoeding aan de gemeente.

Het onderhoud van het materieel is steeds uitgevoerd door de gemeenten. In de nieuwe organisatie is het team Beheer & Techniek belast met het onderhoud aan het materieel. Op dit moment wordt druk gewerkt aan het beleid ten aanzien van het onderhoud van het materieel.

Bijlage 4 Brandweerkazernes in eigendom (i.v.m. btw-herziening)

Veiligheidsregio IJsselland					
Brandweershuisvesting (tijdelijke overname i.v.m. btw-herziening)					
nr.	omschrijving activa huisvesting	afschrijvings- termijn (in jaren)	investerings- jaar	Aankoopbedrag (boekwaarde 1-1-2014)	In eigendom tot
1	<u>Nieuwleusen, Westeinde 19B (50% Brwr / 50% Openb.werken)</u>			50%	
	Gemeentew erf: grond w erf en brandw eerkazerne	n.v.t.	2005	€ 26.414	31-12-2018
	Gemeentew erf: nieuw bouw w erf en brandw eer	40	2007	€ 573.375	
	Gemeentew erf: gebouw	40	2008	€ 109.316	
				€ 709.105	
2	<u>Kampen, Jan Ligthartstraat 9</u>				
	Grondkosten Ligthartstraat 9 *)	n.v.t.	2005	€ -	31-12-2015
	Bouw kosten Ligthartstraat 9	40	2005	€ 4.025.792	
	*) grond niet afzonderlijk geactiveerd			€ 4.025.792	
3	<u>Wesepe, Ekenweg 3</u>				
	Grondkosten nieuw bouw kazerne Wesepe 2008	n.v.t.	2008	€ 74.899	31-12-2019
	Bouw kosten nieuw bouw kazerne Wesepe 2008	40	2008	€ 508.929	
				€ 583.828	
4	<u>Welsum, nieuwbouw 2013</u>				
	Grondkosten nieuw bouw kazerne Welsum	n.v.t.	2013	€ 50.000	31-12-2023
	Bouw kosten nieuw bouw kazerne Welsum	40	2013	€ 530.000	
				€ 580.000	
5	<u>Ommen, Schurinkstraat 44a (DOEK) (45% Brandweer)</u>			45%	
	Grondkosten Rotbrink eg (€ 972.000 x 45%)	n.v.t.	2012	€ 437.400	31-12-2022
	Bouw kosten Rotbrink eg (incl.pol.deel)	40	2012	€ 2.577.217	
				€ 3.014.617	
6	<u>Heeten, IJzerweg 23</u>				
	Grond brandw eerkazerne Heeten	n.v.t.	2011	€ 100.701	31-12-2021
	Aanpassing brandw eerkazerne Heeten	20	2011	€ 5.088	
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Heeten; gebouw	40	2011	€ 422.952	
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Heeten; inricht terrein	30	2011	€ 47.342	
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Heeten; interieur	10	2011	€ 8.280	
				€ 584.363	
7	<u>Zwartsluis, Zomerdijk 41a Veiligheidshuis (63% Brandweer)</u>			63%	
	Grondkosten Zw artsluis	n.v.t.	2008	€ 1.815	31-12-2018
	Veiligheidshuis Zw artsluis(717/1145=63% brandw eer)	40	2008	€ 1.242.388	
				€ 1.244.203	
8	<u>Zwolle, Marsweg 39</u>				
	Grondkosten (incl sloop fietspad) Marsw eg	n.v.t.	2005	€ 1.686.246	31-12-2016
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Marsw eg; gebouw	40	2008	€ 9.163.057	
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Marsw eg; techn.installaties	20	2008	€ 2.091.993	
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Marsw eg; install.oefengebouw	10	2008	€ 86.686	
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Marsw eg; interieur	25	2008	€ 537.207	
				€ 13.565.189	
9	<u>Zwolle, Middelweg 235</u>				
	Grondkosten Middelw eg	n.v.t.	2013	€ 417.600	31-12-2022
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Middelw eg (bouw kundig)	40	2013	€ 2.858.400	
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Middelw eg (technisch)	20	2013	€ 1.027.608	
	Nieuw bouw brandw eerkazerne Middelw eg (inrichting)	25	2013	€ 290.000	
				€ 4.593.608	
			totalen	€ 28.900.705	

Bijlage 5 Overzicht bijdrage per gemeente 2016

	Gemeente	Structureel aandeel (in %) na afrondding 0- meting	Bijdrage gemeente (vast aandeel)	maatwerk afpraak 2016	*) Gewennings- bijdrage 2016	Bijdrage in begroting 2016	Bijdrage in begroting 2015	Verschil
1	Dalfsen	5,06%	€ 1.731.542	€ -	€ -	€ 1.731.542	€ 1.727.485	€ -4.057
2	Deventer	19,59%	€ 6.698.630	€ -	€ -	€ 6.698.630	€ 6.682.936	€ -15.694
3	Hardenberg	10,78%	€ 3.683.815	€ -	€ -17.013	€ 3.666.802	€ 3.641.158	€ -25.644
4	Kampen	7,94%	€ 2.715.870	€ -	€ -	€ 2.715.870	€ 2.709.507	€ -6.363
5	Olst-Wijhe	4,37%	€ 1.494.208	€ 33.419	€ 280	€ 1.527.908	€ 1.524.687	€ -3.220
6	Ommen	3,92%	€ 1.341.551	€ -	€ 997	€ 1.342.548	€ 1.340.402	€ -2.146
7	Raalte	6,50%	€ 2.221.525	€ -	€ -	€ 2.221.525	€ 2.216.320	€ -5.205
8	Staphorst	2,61%	€ 893.714	€ -	€ -6.407	€ 887.307	€ 878.807	€ -8.501
9	Steenwijkerland	7,92%	€ 2.708.746	€ -	€ 3.583	€ 2.712.329	€ 2.709.566	€ -2.763
10	Zwartewaterland	4,80%	€ 1.641.086	€ -	€ 1.125	€ 1.642.211	€ 1.639.491	€ -2.720
11	Zwolle	26,49%	€ 9.055.748	€ -	€ 17.435	€ 9.073.183	€ 9.069.401	€ -3.782
	Totaal	100,00%	€ 34.186.436	€ 33.419	€ -	€ 34.219.855	€ 34.139.759	€ -80.096

*) Bij de bestuurlijke besluitvorming in 2013 werd tot een gewenningsbijdrage voor Hardenberg en Staphorst besloten.

Besloten is de gewenningsbijdrage in 3 jaar af te bouwen (2014 100%, 2015 66,66% en 2016 nog 33,33%).

De gewenningsbijdrage over 2016 is 1/3 van het bedrag over 2014.

Bijlage 6 Overzicht bezuinigingen 2016-2019

		i= incidenteel en s = structureel						
Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2016	2017	2018	2019	i/s	fte
Personeel								
1	Controllertaken onderbrengen bij andere medewerkers	De controllerstaken worden per 1 januari 2014 uitgevoerd door middel van een intensieve samenwerking tussen Team Financiën en Team Bestuurszaken. De beleidsmedewerkers nemen het inhoudelijke deel van de taak voor hun rekening en de financieel adviseurs het financiële deel.	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	S	1
2	Inkrimping formatie telefonie	In het oorspronkelijke formatieplan voor de nieuw te vormen VR IJsselland, was formatie opgenomen voor de bemensing van een telefooncentrale. Uiteindelijk is ervoor gekozen om het telefoonsysteem zodanig in te richten, dat afhandeling van de centraal binnenkomende telefoongesprekken, door de medewerkers van de secretariaten kunnen worden afgehandeld.	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	S	2,25
3	Externe notulist bestuur vervangen door interne notulist	Intern uitvoeren verslaglegging bestuurlijke vergaderingen	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	S	
4	Vervallen regeling oud medewerker	Vanaf 2017 vervalt deze regeling waardoor formatieruimte ontstaat die niet wordt ingevuld.		€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	S	
5	Digitalisering repressie	Het digitaal invoeren en muteren van object-planvorming voor repressie is minder arbeidsintensief geworden, waardoor vacatureruimte structureel niet ingevuld hoeft te worden.	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	S	1,5
6	Uitvoeren project Stoom	Door verificatie te gaan toepassen op automatische brandmeldingen zal er een reductie plaats vinden van het aantal daadwerkelijke alarmeringen van de posten. Realisatie van deze bezuiniging vergt een investering vooraf die uit de exploitatie gedekt zal worden.	€ 50.000	€ 75.000	€ 100.000	€ 100.000	S	
7	Formatiereductie Bedrijfsvoering	Zoals vastgelegd in het eind 2013 vastgestelde organisatie- en formatieplan voor de nieuwe eenheid Bedrijfsvoering, heeft eind 2014 een herziening van het formatieplan plaatsgevonden. Bij deze herziening is sprake van een formatiereductie van 2,4 fte. Dit betekent een kostenreductie op de Gemene Rekening, waarvan 56% in het voordeel van de Veiligheidsregio. Vanaf 2015 betekent dit een bezuiniging van € 78.000.	€ 78.000	€ 78.000	€ 78.000	€ 78.000		2,4
Materieel								
8	Mobiele copi unit (MCU)	De MCU wordt efficiënter vormgegeven dan landelijk geadviseerd. Gevolg i.p.v. een investering van € 700.000 in 10 jaar afschrijven, € 200.000 investeren en in 16 jaar afschrijven.	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	S	
9	Mobiele data terminals (MDT)	Meer gebruik maken van bestaande technologie en minder specifieke toepassingen laten ontwikkelen voor de brandweer. Voorzien wordt dat de huidige MDT's vervangen worden door goedkopere MDT's. Van 1,1 mln naar € 650.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	S	
10	Verminderen aantal redvoertuigen	Binnen de VR IJsselland zijn 6 redvoertuigen gestationeerd. Dit aantal kan tot 5 worden gereduceerd waarmee ook aan de in het dekkingsplan gestelde zorgnormen kan worden voldaan. Hiermee worden de kapitaallasten van 1 redvoertuig bespaard. In eerste kwartaal 2015 wordt nader bekeken hoe dit vorm te geven. Tevens zal worden onderzocht of in de toekomst een aantal redvoertuigen gelijktijdig afgeschreven kan worden waardoor bij vervanging een inkoopvoordeel kan worden gerealiseerd.	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	S	

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2016	2017	2018	2019	i/s	fte
Divers (communicatie, huisvesting en treasury)								
11	Uniformeren format nieuwsbrieven	Efficiëntere uitvoering van nieuwsbrieven	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	S	
12	Efficiëntere uitvoering communicatietaken	Meer inzet interne fotograaf i.p.v. externe fotograaf, drukwerk goedkoper inkopen door leveranciersvergelijking, minder en goedkoper filmmateriaal maken.	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	S	
13	Afstoten loods Deventer	Door herschikking van regionaal materieel en door de mogelijkheid tot beter ruimtegebruik van de brandweerkazernes in de gehele regio, is het mogelijk de door de voormalige VR gehuurde stallingsruimte aan de Staverenstraat te Deventer vrij te spelen. Dit betekent dat bij de einddatum 2017 van het huurcontract, de huur beëindigd kan worden. Nader onderzoek vindt plaats of eenmalige afkoop financieel gunstiger is.			€ 30.000	€ 30.000	S	
14	Rente	De gemiddelde toegerekende rente bij diverse gemeente was 4,5% bij de 0-meting. Op de kapitaalmarkt is het werkelijke rentepercentage op dit moment lager. Dit levert structureel en incidenteel voordeel op. Het structurele voordeel wordt hier weergegeven, hiermee komt het rentepercentage op begrotingsbasis op 4%.	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	S	
Totaal bezuinigingsvoorstellen MT			€ 760.500	€ 810.500	€ 865.500	€ 865.500	S	7,15
Bezuinigingstaakstelling (oplopend naar € 1,1 miljoen in 2024)			€ 608.000	€ 673.000	€ 738.000	€ 803.000		